

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန
ရေအရင်းအမြစ်များနှင့်မြစ်ချောင်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

မြန်မာနိုင်ငံဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပတ်စီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန
ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုမှူးမောင် မူကြမ်း

မူကြမ်း ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ

ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု မူဘောင်

၁။ နိဒါန်း

မြန်မာနိုင်ငံဧရာဝတီမြစ်ပွား ဘက်စုံစီမံခန့်ခွဲရေးစီမံကိန်း (AIRBM)၏အောက်တွင် ငွေကြေး ထောက်ပံ့ထားသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအကဲဖြတ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ဆက်စပ်နေသည့် လူမှုရေး ဆိုင်ရာ ဘေးဆီးရန်ကာမူဝါဒများကို အကျိုးပင်စေရန် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု မူဘောင် (ESMF) တစ်ခုကို ရေအရင်းအမြစ်နှင့်မြစ်ချောင်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန (DWIR) ကပြုစုခဲ့ပါသည်။ ဤ ESMF တွင် မြစ်ကြောင်းထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများမှ ဖြစ်လာနိုင်သော စီမံကိန်း၏ သက်ရောက်မှုများအပေါ် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးစံနှုန်းများဖြင့် သရုပ်ခွဲဆန်းစစ်ထားသော ယေဘုယျရွေးချယ်ထားသည့် သရုပ်ခွဲဆန်းစစ်ချက်တစ်ခုနှင့် ဤရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများနှင့် ဆက်သွယ်နေသော ဖြစ်နိုင်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများကို မည်သို့လျော့နည်း သက်သာစေရန် မည်သို့စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးရမည်ဆိုသည့်အပေါ်တွင် ဘက်စုံ အကဲဖြတ်မှု တို့ကို ပေးပါသည်။

ဤ ESMF သည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည့်ကာလအတွင်း နေရာဒေသအပေါ်မူတည်၍ ဖြစ်နိုင်သော ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေး ဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများကိုကာကွယ်ရေး၊ အနည်းဆုံးဖြစ်စေရေးနှင့် လျော့နည်းသက်သာရေးများ ပါဝင်သည့် သင့်တော်မှန်ကန်သော စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် လမ်းညွှန်ပေးပါသည်။ ၎င်းသည် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေး ဆိုင်ရာအကဲဖြတ်မှုကိုသေချာစေရန်အတွက် လက်အောက်ခံစီမံကိန်းများကို တာဝန်ခံဆောင်ရွက်သူများ၊ အကျိုးခံစားမည့်သူများ အားလုံးနှင့် DWIR ကို လမ်းညွှန်ပေးပြီး အခြား ဘေးဆီးရန်ကာပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာသက်ရောက်မှုများ အကဲဖြတ်မှု (EIA) များကို ဆောင်ရွက်ရန် အမျိုးသားလမ်းညွှန်ချက်များ၊ အခြားပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဥပဒေများ၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကဲဖြတ်မှု (EA) နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာမူဝါဒများ၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အဖွဲ့ ဘေးဆီးရန်ကာ မူဝါဒများတွင် သတ်မှတ်ထားသည့် မဖြစ်မနေပြန်လည်နေရာချထားရေးနှင့် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ နှင့်ဆိုင်သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအစီအစဉ်အရ အကဲဖြတ်၍ ငွေကြေးထောက်ပံ့ထား သော အခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနည်းလမ်းများသို့မဟုတ် မဟာဗျူဟာများ၏ ဖြစ်လာနိုင်သော ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုကို အကဲဖြတ်ရန်အတွက် အကိုးအကားမှတ်တမ်းမှတ်ရာအဖြစ်လည်း ဤ ESMF ကို အသုံးပြုမည်ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ဤ ESMF သည် စီမံကိန်းအကောင်အထည် ဖော်ရေးလက်စွဲ (PIM) တွင် ပါဝင်သော အစိတ် အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဧရာဝတီမြစ်ပွားဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ငွေကြေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင် ပါသည်။ မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းမှ ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်း (သို့မဟုတ်) အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် မပါတ်သက်ပါ။

စီမံကိန်း အကြောင်းဖော်ပြချက်

ကမ္ဘာ့ဘဏ်က ချေးငွေ ဒေါ်လာသန်း ၁၀၀ ဖြင့် ငွေကြေးထောက်ပံ့ပေးပြီး DWIR ကအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေသည့် ယခု အဆိုပြုထားသော မြန်မာနိုင်ငံ AIRBM စီမံကိန်းကို ဧရာဝတီမြစ်ပွား နှင့်အမျိုးသား

ရေအရင်းအမြစ်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကို ခံနိုင်ရည်ရှိသောဘက်စုံစီမံခန့်ခွဲမှုတို့ကို ခိုင်မာစေရန် အဆင့်မြှင့်တင်ပေးသော (စီမံကိန်းအတွဲ) နည်းလမ်းတစ်ခုအဖြစ် ပုံစံထုတ်ထားပါသည်။ ပထမအဆင့်သည် ဧရာဝတီ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ဘက်စုံစီမံခန့်ခွဲမှုကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အထောက်အကူပြု ကိရိယာများ ဖော်ထုတ်ရေးကိုရည်ရွယ်ပြီး အဆင့်မြင့်ရေးကြောင်းသွားလာရေး၊ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒ ဆိုင်ရာ သတိပေး ချက်များထုတ်ပြန်ရေးနှင့်အကြံပေးရေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများမှ ရရှိသော အသက်မွေးမှုဆိုင်ရာ အကျိုးကျေးဇူးများကို ပေးပါသည်။ သင့်တော်သောပုံစံပြုလေ့လာခြင်းနှင့် ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်း လေ့လာမှုများကို ဖော်ထုတ်ပြီးသောအခါ မန္တလေးမှ ရန်ကုန်အထိ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်တွင် ရေကြောင်းသွားလာမှု တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရေး၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒ သတိ ပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ရေးတို့နှင့် ဆက်စပ်နေသော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများအတွက် တိကျသော စီမံကိန်း တည်နေရာများကို ရွေးချယ်ဖော်ထုတ် ပေးမည် ဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပြုထားသောပထမအဆင့်သည် ဖြစ်နိုင်သော (ဆုံးဖြတ်ရန်ကျန်ရှိနေသေးသည့်) အကြီးစားအခြေခံ အဆောက်အအုံဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို ဒုတိယနှင့် တတိယအဆင့်များတွင် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့် စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု၏ အနာဂတ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ အပိုင်းခွဲ၏အောက်တွင် အဓိကငွေကြေးထောက်ပံ့ပေးနိုင်သည့် အခြေခံ လုပ်ငန်းကိုလည်း ချမှတ်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းသည် ကြီးမား၍သက်တမ်းရှည်သည့် ရေဆိုင်ရာအခြေခံ အဆောက်အအုံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများမှ မူရင်းပေါ်ပေါက်လာမည့် ရှုပ်ထွေးသောညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုများကို မှန်ကန်စွာတွက်ချက် အကဲဖြတ်ရန် နှင့်စီးပွားရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ "ကျင့်စဉ်ကောင်း" များကိုလိုက်နာရန်အတွက် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ အနာဂတ် ဖြစ်နိုင်ခြေ သရုပ်ခွဲဆန်းစစ်မှု ကိုပြုလုပ်ရန် စွမ်းဆောင်ရည်ကို အစိုးရအားဆုံးဖြတ်ချက်အထောက်အကူပြုစနစ်တစ်ရပ် ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပထမအဆင့်သည် ဦးစားပေးအခြေခံ အဆောက်အအုံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအတွက် အကြံပြုဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်း၊ ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်းနှင့် အခြားဖြစ်အထက်ပိုင်းဆိုင်ရာနည်းပညာ လေ့လာမှုများကိုလည်း ကူညီ ပံ့ပိုးပေးမည်ဖြစ်ပြီး ထိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို နောက်ပိုင်းအဆင့်များတွင် ဖြစ်လာနိုင်သည့် ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုအတွက် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသအစီအစဉ်မူဘောင် (လွှမ်းခြုံစီမံချက်) တစ်ခု၏ ဖြစ်စဉ်ထဲတွင် အဓိကဖော်ထုတ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ရေးဆွဲမှု၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် ဖော်ထုတ်ခဲ့သော တိကျသည့်တာဝန် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ်အတွင်း မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသကိုလွှမ်းခြုံသော ပင်မစီမံချက်ကိုရေးဆွဲမှုနှင့်အတူ မဟာဗျူဟာမြောက်ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ အကဲဖြတ်မှုတစ်ခုကို ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အပိုင်း-၁။ ရေအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်အထောက်အကူပြု စနစ်များနှင့် စွမ်းဆောင်ရည် တည်ဆောက်ခြင်း

အပိုင်းခွဲဌာန ၁-၁။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး။ ဤအပိုင်းခွဲသည် (က) ရုံးသုံးပရိဘောဂနှင့် ပစ္စည်းကိရိယာများ အပါအဝင် NWRC အတွင်းရေးမှူးရုံးနှင့် ရေဆိုင်ရာသတင်း အချက်အလက်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် အထောက်အကူပြုစင်တာ အဆောက်အအုံ၊ ပံ့ပိုးပစ္စည်းတည်ဆောက်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်မွမ်းမံခြင်း (ခ) ဌာန အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ၊ ဥပဒေဆိုင်ရာ၊ ကွပ်ကဲရေးဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်များနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ အပါအဝင် အသစ် ဖွဲ့စည်းထားသော NWRC အတွင်းရေးမှူးရုံး၊ ရေဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် အထောက် အကူပြုစင်တာနှင့် ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်များအဖွဲ့များ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ပေးအပ်ခြင်း (ဂ) AIRBMစီမံကိန်းနှင့်

သက်ဆိုင်သူများ၏ ဖိုရမ်တစ်ခု ကျင်းပပြုလုပ်ခြင်းတို့ကို၊ ဆက်ဆံရေးနှင့် ပူးပေါင်းပါဝင် နိုင်အောင် ကမ်းလှမ်းမှု အဝေးသို့အရောက်ပို့မှုနှင့် (ဃ) စွမ်းဆောင်ရည် တည်ဆောက်ခြင်းများကို ကူညီပံ့ပိုးမည် ဖြစ်ပါသည်။

အပိုင်းခွဲ ၁-၂။ ဧရာဝတီ မြစ်ပွားဒေသကို လွှမ်းခြုံသောပင်မစီမံချက်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်အထောက်အကူပြုစနစ်။ ဤအပိုင်းခွဲသည် ဧရာဝတီမြစ်ပွား၏ရေအရင်းအမြစ်များကိုစီစဉ်၍ စီမံခန့်ခွဲရန် အစိုးရတွင် စဉ်ဆက်မပြတ်သော စွမ်းရည်ရှိနေစေရန် လိုအပ်သောလက်နက်ကိရိယာများနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များကိုလည်း ဖော်ထုတ်နေစဉ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ရွေးချယ်မှုများကို မှန်ကန်စွာဖြစ်နိုင်စေရန် အထောက်အကူပြု ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။ အခွင့်အလမ်းများနှင့် သက်ရောက် မှုများကို လုံလောက်စွာနားလည်မှုအပေါ်တွင်အခြေခံ၍ သဘောတူထားသော စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်ရွယ်ချက် များ၏ လမ်းညွှန်မှုဖြင့် ဧရာဝတီမြစ်ပွားဒေသ၏ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးကို စီစဉ်ရန်အတွက် အဆင့်မြင့်စွာပါဝင်သော နည်းလမ်းတစ်ခုကို အသုံးပြုမည်ဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ငန်းများထဲတွင် (က) ဧရာဝတီမြစ်ပွားဒေသ လွှမ်းခြုံသောစီမံချက်၊ မြစ်ပွားဒေသ တစ်ခုလုံး၏ အားနည်းချက် ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရေးလေ့လာမှုများ၊ ဆုံးဖြတ်ချက် အထောက်အကူပြုစနစ် (DSS) တစ်ခုနှင့် AIRBMစီမံကိန်းနှင့်သက်ဆိုင်သူများ၏ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုများ ဖော်ထုတ်ခြင်း (ခ) မြေအောက်ရေ စစ်ဆေးလေ့လာမှု အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် (ဂ) မြစ်ပွားအတွင်း မဟာဗျူဟာမြောက် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အကျိုးထက်မှု ဖော်ထုတ်ခြင်းများ ပါဝင်ပါသည်။

အပိုင်းခွဲ ၁-၃။ အနာဂတ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကိုစီစဉ်ရေးဆွဲခြင်း(PFI)။ PFI သည် ဧရာဝတီမြစ်ပွား ဒေသကို လွှမ်းခြုံသော ပင်မဘက်စီမံချက် (အပိုင်းခွဲ ၁-၁ "က") တွင်ဖော်ထုတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲမှုကို ကူညီပံ့ပိုးရန် ငွေကြေးထောက်ပံ့ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။ ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုကို တရားဝင်စေရန်အတွက် စီမံကိန်း တစ်ခုသည် အစိုးရ၏အတည်ပြုထားသော ODA စီမံကိန်းများ၏ စာရင်းတွင် ပါဝင်ရမည်ဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ပါဝင်ပတ်သက်မှု၏ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့်ကိုက်ညီရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအပိုင်းခွဲ၏အောက်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို ရေးဆွဲရန် ရံပုံငွေများကို မြစ်ပွားတစ်ခုလုံးဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်ရွယ်ချက်များနှင့်အညီ အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ အရည်အသွေးစံချိန်စံညွှန်းဖြင့် ရရှိအောင်ပြုလုပ်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။ ရေးဆွဲပြုစုရေး ရန်ပုံငွေကို AIRBM စီမံကိန်းအကောင် အထည်ဖော်ရေး ငါးနှစ်တာ ကာလအတွက် ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

အပိုင်းခွဲ ၁-၄။ အကောင်အထည်ဖော်ရေးကူညီပံ့ပိုးမှု။ ဤအပိုင်းခွဲသည် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု နှစ်စဉ်ကုန်ကျ စရိတ်များ ကိုလည်းကောင်း၊ စီမံကိန်းတစ်ခုလုံးစီမံခန့်ခွဲမှု၊ ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲမှု၊ ဝယ်ယူဖြည့်တင်းမှု၊ ဘေးဆီးရန်ကာ လုပ်ငန်းများ၊ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးနှင့် အကဲဖြတ်မှုများအတွက် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုနှင့် အကြံပေးဝန်ဆောင်မှု များကို လည်းကောင်းပေးအပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။

အပိုင်း-၂။ မိုးလေဝသနှင့်ဇလပေဒဏ်ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်း နှင့်သတင်းအချက်အလက်စနစ်များ ခေတ်မီအောင် မွမ်းမံခြင်း

အပိုင်းခွဲ ၂-၁။ DMH ၏အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ကွပ်ကဲရေးဆိုင်ရာ အားဖြည့်ခြင်း၊ စွမ်းဆောင်ရည် တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေး ကူညီပံ့ပိုးမှု။ ဤအပိုင်းခွဲသည် (က) ခိုင်မာသော တရားဥပဒေ ဆိုင်ရာနှင့် ကွပ်ကဲရေး ဆိုင်ရာ

မူဘောင်ဖော်ထုတ်ရေးအပါအဝင် DMH ၏အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အားဖြည့်မှု (ခ) စွမ်းဆောင်ရည်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် DMH ဝန်ထမ်းများအတွက် လေ့ကျင့်သင်ကြားမှုနှင့် (ဂ) DMH စနစ်များပြုစု တွက်ချက်ခြင်းပုံစံ၊ ပေါင်းစပ်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ၊ အပိုင်း-၂ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေး ရေးများတွင် နည်းပညာအထောက်အကူများကို ကူညီပံ့ပိုး မည်ဖြစ်ပါ သည်။

အပိုင်းခွဲ ၂-၂။ စောင့်ကြည့်လေ့လာရေး အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ အချက်အလက်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များ နှင့် ကြိုတင်ခန့်မှန်းမှုများကို ခေတ်မီအောင်ပြုလုပ်ခြင်း။ ဤအပိုင်းခွဲသည် (က) မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒဆိုင်ရာ စောင့်ကြည့် လေ့လာရေး ကွန်ရက်၏နည်းပညာကို အဆင့်မြှင့်တင်ပေးခြင်း (ခ) လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်မှုဌာနများ၊ အချက်အလက်စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ဆက်သွယ်ရေး/ အိုင်တီစနစ်များ၊ စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် စံချိန်ကိုက်ညီခြင်း ပံ့ပိုးပစ္စည်းများကို ခေတ်မီအောင်ပြုလုပ်ခြင်း (ဂ) ကိန်းဂဏန်းဖြင့် ပုံစံပြုတွက်ချက်သော မိုးလေဝသကြိုတင်ခန့်မှန်းရေးစနစ်များနှင့် ဆက်စပ်နေသော ဇလဗေဒပုံစံ ဖော်ထုတ်မှု မူဘောင်များ၏ တိုးတက်မှုများ (ဃ) DMH အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းများ ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေး နှင့်/ သို့မဟုတ် ပြင် ဆင်မွမ်းမံရေး များကို ကူညီပံ့ပိုးမည်ဖြစ်ပါသည်။

အပိုင်းခွဲ ၂-၃။ DMH ၏ ဝန်ဆောင်မှုပေးရေးစနစ် မြှင့်တင်ခြင်း။ ဤအပိုင်းခွဲသည် DMH ကို ကူညီပံ့ပိုးမည် ဖြစ်ပါသည်။ AIRBM စီမံကိန်းနှင့် သက်ဆိုင်သူများအားလုံး စီမံကိန်း၏အကျိုးကျေးဇူးများကိုရရှိမှု သေချာရေးအတွက် ၎င်း၏ ဝန်ဆောင်မှုကို ဇောင်းပေးခြင်းကို အားဖြည့်ရာတွင် DMH ကို ကူညီပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် (က) လူထုအတွက် မိုးလေဝသဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ဇလဗေဒဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများမြှင့်တင်မှုနှင့် ဒေသခံ လူထုသို့ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း တိုးတက်ကောင်းမွန်စေမှု (ခ) ရေကြီးမှုများနှင့် လျှပ်တစ်ပြက်ရေကြီးမှုများ ရှိသော မြစ်ဝှမ်းငယ်ကလေးများတွင် ထုတ်ပြန်သူမှ လက်ခံမည့်သူအထိ ကြိုတင်သတိပေးစနစ် တိုးချဲ့ရေးအပါအဝင် DRM သဘာဝ ရေဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ကူညီပံ့ပိုးမှု (ဂ) စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ရာသီဥတု အကြံပေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း တစ်ခုဖော်ထုတ်ရေးနှင့် (ဃ) ရာသီဥတုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအတွက် အမျိုးသား မူဘောင်တစ်ခု ဖန်တီးရေးများ ပါဝင်နိုင်ပါသည်။

အပိုင်း-၃။ ဧရာဝတီမြစ်ရေကြောင်းသွားလာရေးမြှင့်တင်မှုများ။

အပိုင်းခွဲ ၃-၁။ ဧရာဝတီမြစ်ရေကြောင်းသွားလာရေးမဟာဗျူဟာ (မန္တလေးမှ ရန်ကုန်)။ ဤအပိုင်းခွဲသည် (က) မန္တလေးမှ ရန်ကုန်သို့ ရေလမ်းကြောင်းတစ်လျှောက်သွားလာနိုင်သော ရေကြောင်းသွားလာရေး မဟာဗျူဟာ တစ်ရပ်ကို ဖော်ထုတ် ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤမဟာဗျူဟာသည် (၁) အနာဂတ်တွင် ဘက်စုံပုံစံ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ပုံစံ အစီအစဉ်တစ်ခု ကိုမြှင့်တင်ပေးရန်အတွက် ဖြစ်လာနိုင်သော ကုန်းတွင်းဆိပ်ကမ်းဖော်ထုတ်ရေးများကို ထည့်သွင်း စဉ်းစား၍ မြစ်တစ်ခုလုံး အတွက် လက်ရှိ ကိုးကားနေသော ၁၉၈၈ ခုနှစ်ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်းလေ့လာမှုကို ခေတ်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ပေးမည်၊ (၂) မြစ်ကြောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်း၊ သောင်တူးခြင်း၊ မြစ်ကမ်းပါး ကာကွယ် ခြင်းနှင့် တစ်ခုလျှင် ကီလိုမီတာ ၃၀ ခန့်ရှည်လျားသော အရေးတကြီးအလိုအပ်သည့် ရေကြောင်းကြပ်တည်းသည့်

နေရာနှစ်ခုတွင် ရေလမ်းညွှန် အထောက်အကူများအပါအဝင် ရေကြောင်းသွားလာမှု တိုးတက်ရေးအတွက် လုပ်ငန်း အတိုင်း အတာကို ဖော်ထုတ်ပေးမည်။ (၃) ရေကြောင်းကြပ်တည်းသည့် နေရာနှစ်ခုတွင် ရှေ့ပြေးမြစ်ကြောင်း ထိန်းသိမ်းမှု လုပ်ငန်းများအတွက် အသေးစိတ် ဒီဇိုင်းပုံစံကိုပေးမည်။ (၄) (အပိုင်းခွဲ ၃-၂ "ဂန့်ဆက်စပ်နေသော) မြစ်ကြောင်း ထိန်းသိမ်းရေး အစီအစဉ်တစ်ခုကို ထောက်ခံတင်ပြပေးမည်။ (ခ)အကောင်းဆုံးရေကြောင်း သွားလာ ရေးကို ရေကြောင်းတွင် အသင့်တော်ဆုံး သွားလာနိုင်မည်ဖြစ်သော ရေယာဉ်စုကို လေ့လာမှု ဖော်ထုတ်ပေးမည် ဖြစ်ပါသည်။

အပိုင်းခွဲ ၃-၂။ ရေကြောင်းသွားလာရေးတိုးတက်မှုများ (မန္တလေးညောင်ဦးအပိုင်းတွင် ဇောင်းပေးပူပါဝင်သော မန္တလေးမှ ရန်ကုန်)။ ဤအပိုင်းခွဲသည် ရေကြောင်းသွားလာရေးတိုးတက်မှုများကို အထောက်အကူပြုလိမ့်မည်။ ဧရာဝတီမြစ်၏ ရေကြောင်းသွားလာမှုအများဆုံး (မန္တလေးမှညောင်ဦး)အပိုင်းတစ်လျှောက် ခရီးသည်တင်နှင့် ကုန်တင်ရေယာဉ် နှစ်မျိုးစလုံးအတွက် ရေနည်းသော ရာသီအတွင်း အနည်းဆုံးရရှိသော ရေစူးသတ်မှတ်ချက်ကို တိုးမြှင့်ရန် ရေကြောင်းသွားလာရေး တိုးတက်မှုများကို ကူညီပံ့ပိုးပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းလုပ်ငန်းများတွင် (က) မြစ်ကြောင်းသွားလာရေး တိုးမြှင့်မှုများ အတွက် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ ၏အတိုင်းအတာကို ဖော်ထုတ်ရန် မြစ်ပုံစံ ကွန်ပျူတာပုံစံတွက်ချက်ခြင်း(1 dimensional & 2 dimensional modelling) (ခ) အဆိုပြုထား သော မြစ်ကြောင်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်းများ အတွက် EMP တစ်ခုအပါအဝင် EIA တစ်ခုရေးဆွဲခြင်း (ဂ) အသေးစိတ် ပုံစံမှတ်တမ်း မှတ်ရာများနှင့် တည်ဆောက်ရေး ကြီးကြပ်မှုအစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် (ဃ) မြစ်ကြောင်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု လုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ခြင်းများ ပါဝင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်း၏ အတိုင်းအတာကို ဧရာဝတီမြစ်၏ မန္တလေးညောင်ဦးအပိုင်းအပေါ်တွင် ဇောင်းပေး၍ ညောင်ဦး ရန်ကုန်ဘက်ခြမ်းရှိ အခြားအရေးကြီး သော အပိုင်းအချို့ကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

အပိုင်းခွဲ ၃-၃။ ရေလမ်းကြောင်းအမှတ်အသားပြသခြင်းလုပ်ငန်း (ညအချိန်ရေကြောင်းသွားလာရေးပါဝင်သော မန္တလေးညောင်ဦးအပိုင်းကိုဇောင်းပေးထားသည့် မန္တလေး-ရန်ကုန်ရေလမ်း)။ ဤအပိုင်းသည် အလင်းမီးများ၊ အချက်ပြ ဆိုင်းဘုတ်များ၊ မြေပုံရေးဆွဲခြင်းနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေးကို မြှင့်တင်ရန်နှင့်ဧရာဝတီမြစ်၏ မန္တလေး-ရန်ကုန်အပိုင်း တစ်လျှောက်ထိရောက်သော ရေကြောင်းသွားလာရေးကိုဖြစ်မြောက်စေရန်အားဖြည့်ထားသော ခေတ်မီရေကြောင်း သွားလာရေး ရှေ့ပြေးစနစ်တစ်ခုကဲ့သို့သော ရေလမ်းညွှန်အမှတ်အသားပြခြင်း လုပ်ငန်းအတွက် အထောက်အကူများ ဝယ်ယူခြင်းနှင့် တပ်ဆင်ခြင်းများကို ကူညီပံ့ပိုးမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ၎င်းသည် မန္တလေး-ညောင်ဦးအပိုင်းတွင် ညအချိန် ရေကြောင်းသွားလာရေးကို ဖြစ်မြောက်စေရန် ဥပမာအားဖြင့် အလင်းမီးများ၊ အချက်ပြ ဆိုင်းဘုတ်များတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ မှုများကို အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်ပါသည်။

အပိုင်းခွဲ ၃-၄။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအားဖြည့်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေး ကူညီပံ့ပိုးမှု။ ဤအပိုင်းသည် (က)အပိုင်း-၃ အကောင်အထည်ဖော်ရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် (ခ) စွမ်းဆောင်ရည်တည်ဆောက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် မြစ်ကြောင်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း အသစ်များအပေါ် သိရှိစေရန်အမြင်နှင့်လုပ်ငန်းများကို ကူညီပံ့ပိုးပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

အပိုင်းခွဲ ၃-၅။ မြေပေါ်ရှိရေအရည်အသွေး စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေး စနစ်ပုံစံနှင့် ရှေ့ပြေးဆောင်ရွက်မှု။
ဤအပိုင်းတွင် (က)ဧရာဝတီမြစ်ပွားဒေသတွင် မြစ်၏အရည်အသွေး စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးမည့် စခန်းများ၏ ကွန်ယက်ပုံစံရေးဆွဲခြင်း (ခ) ရှေ့ပြေးစခန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း (ဂ) ရေအရည်အသွေးစောင့်ကြပ် စစ်ဆေးမှုအတွက် စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။

အပိုင်း-၄။ အရေးပေါ် အခြေအနေတွင်ချက်ချင်းတုံ့ပြန်မှု

ဤ (အစပိုင်းတွင် မည်သည့်ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့မှု ခွဲဝေချထားခြင်းမှ မပါသော) " အရံ အပိုင်း "သည် အရန် သင့်ရှိမှုနှင့် သဘာဝဘေး အန္တရာယ်၊ အရေးပေါ် နှင့်/သို့မဟုတ် ကပ်ဆိုက်သောဖြစ်ရပ်များကို လိုအပ်သလို လျင်မြန် သော တုံ့ပြန်ကူညီမှုပေးရန်အတွက် အခြားအပိုင်းများမှရန်ပုံငွေများကို လျင်မြန်စွာသောပြန်လည်ခွဲဝေ ချထားနိုင်ရန် ခွင့်ပြုပေးမည်ဖြစ်သည်။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုကို အသက်သွင်းလိုက်သောအချိန်တွင် ရန်ပုံငွေများ စီးဆင်း ထုတ်ပေး ရေး အစီအစဉ်များကို အဆုံးအဖြတ်ပေး မည်ဖြစ်ပါသည်။

စီမံကိန်း အခြေပြုမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်အကျဉ်း

ဧရာဝတီမြစ်ပွား

(ကီလိုမီတာ ၂၁၇၀ ရှည်လျား၍ စီးဆင်းသည့်ဧရိယာ ၄၁၃,၇၁၀ စတုရန်းကီလိုမီတာရှိသော) ဧရာဝတီမြစ်သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်အကြီးဆုံးမြစ်ဖြစ်ပြီး ၎င်းကို နိုင်ငံ၏နည်းပညာပွတ်အဖြစ် ပြောဆိုဖော်ပြကြ ပါသည်။ ဤမြစ်ပွားသည် မြန်မာ့ ကုန်းမြေ၏ ၆၀% ကျော်ကိုနေရာယူထားပြီး ၎င်း၏လူဦးရေ၏ ၇၀% ကိုနေစရာနေရာပေးထားသကဲ့သို့ ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှု ၏ ၄၀% ကိုလည်း သယ်ယူပို့ဆောင် ပေးလျှက်ရှိပါသည်။ မြစ်ပွားအတွင်းရှိရေအောက်ရေထုသည် မြေပေါ်ရှိ ရေအရင်း အမြစ်များထက်ပင် ပို၍ကြီးမားသည်ဟု ယုံကြည်ထား ပါသည်။ ၎င်းသည်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ အနေဖြင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများအပြင် အထူးသဖြင့် သစ်တော၊မြေနှင့် ရေများကြွယ်ဝပါသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဧရာဝတီမြစ်ပွားသည် ဟိမဝန္တာတောင်တန်းတွင် ဖြစ်ပေါ်လာ၍ မြန်မာနိုင်ငံကို တောင်မှမြောက်သို့ ဖြတ်သန်းပြီး မြစ်လက်တက်ကိုးခုဖြာထွက်သွားသော မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှတစ်ဆင့် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ထဲသို့ စီးဝင်သွားသော မြစ်ကြီးတစ်စင်းဖြစ်ပါသည်။ ဧရာဝတီမြစ်၏ ပျမ်းမျှရေစီးဆင်းမှုမှာ တစ်စက္ကန့်လျှင် ကုဗမီတာ ၁၃၀၀၀ ရှိပါသည် (Win, 2011)။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ပြင်ပတွင် စီးဆင်းမှုမှာ ၀.၃% ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။ ကျန်ရှိသော ၉၉.၇% စီးဆင်းမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်းတွင်စုဝေး၍ မြစ်၏အောက်ပိုင်းသည် နိုင်ငံ၏အစွတ်စိုဆုံးအပိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤမြစ်ကြီး၏ (မေခနှင့် မလိခ) မြစ်လက်တက်နှစ်ခုကို ရေဖြည့်ဆည်းပေးနေသော အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည့် မိုးရေခံရပ်ဝန်း၏ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အပိုင်းသည် တရုတ်နိုင်ငံတွင်တည်ရှိပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် အစပြုသော မြစ်လက်တက်ခွဲတစ်ခုက မလိခ

မြစ်လက်တက်ထဲသို့ စီးဝင်လျက်ရှိပါသည်။ မြစ်လက်တက်နှစ်ခု ဆုံတွေ့သည့် နေရာ(မြစ်ဆုံ)သည် မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း ကချင်ပြည်နယ်၊ မြစ်ကြီးနားမြို့၏မြောက်ဘက် ၄၅ ကီလိုမီတာခန့်တွင် တည်ရှိပါသည်။ ထိုနေရာမှစတင်၍ ဤမြစ်ကို ဧရာဝတီဟု ခေါ်တွင်ကြပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ရေစွမ်းအင်နှင့် စားနပ်ရိက္ခာလုံခြုံမှု၏ ကြီးမားသောအစိတ်အပိုင်းသည် ဧရာဝတီမြစ်ဝှမ်း အပေါ်တွင် အမှီပြုနေပါသည်။ ထို့ကြောင့်ဧရာဝတီမြစ်၏ ဂေဟစနစ်သည် မြန်မာလူထု၏ အသက်သွေးကြောကဲ့သို့ အရေးပါသောကဏ္ဍမှ ပါဝင်လျက်ရှိပါသည်။ ဤအရင်းအမြစ်များ၏ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ရရှိခြင်းသည် နိုင်ငံ အတွက် လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ရေစွမ်းအင်နှင့် စားနပ်ရိက္ခာလုံခြုံမှု၏ ရေရှည်တည်တံ့မှုအတွက်လည်းကောင်း ပခါနကျလျက် ရှိပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် လမုတော ဟက်တာ ၅၁၇,၀၀၀ ခန့်ရှိပြီး ၎င်းတို့အနက် ၄၆% မှာ ဧရာဝတီ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် တည်ရှိပါသည် (Ramsar, n.d.)။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ရန်ကုန် မြို့မှ ထင်းမီးသွေး လိုအပ်ချက် မြင့်မားမှုတို့ကြောင့် မကြာသေးမီက ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် လမုတောများ ဆိုးရွားစွာပျက်စီးခဲ့ရပြီး ၎င်း၏အကျိုးဆက်အဖြစ် ငါးဖမ်းဆီးရရှိမှုများ ကျဆင်းခဲ့သကဲ့သို့ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို ခံနိုင်ရည်မရှိသော အားနည်းချက်များ တိုးပွား၍လာခဲ့ပါသည်။ ၁၉၂၄ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၉၉ ခုနှစ် အကြားတွင် ဧရာဝတီ မြစ်ဝှမ်းရှိ လမုတောများ၏ ၈၃% ဖျက်ဆီးခြင်းခံခဲ့ရသည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည် (NECC,2012)။ ဧရာဝတီမြစ်တွင် နိုင်ငံ၏ အတွင်းပိုင်း၌ကျယ်ပြန့်သော စိမ့်မြေများလည်းရှိပြီး ၎င်းတို့သည် များသောအားဖြင့် ရာသီအလိုက် ရေကြီး ရေလျှံသော လွင်ပြင်များဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ အများစုကို အမြဲတမ်းစိုက်ပျိုးမြေအဖြစ် ဖော်ယူထားပြီဖြစ်ပါသည်။

ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်တွင်တွေ့ရသော ရွှံ့ညွှန်သစ်တောသည် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးတွင် အရေအတွက် အကြီးအကျယ်ကျဆင်းလျက်ရှိသော ငှက်မျိုးစိတ်များစွာအတွက် ဂေဟစနစ်အရ များစွာအရေးပါလျက်ရှိပါသည်။ နိုင်ငံအတွင်းပိုင်းရှိ ဧရာဝတီမြစ်တွင်လည်း ကျယ်ပြန့်သောစိမ့်မြေများရှိပြီး ၎င်းမြေများသည် ရေကြက်ကောင်ရေပေါင်း များစွာအတွက် အလွန်ကောင်းသော စားကြက်မြေများကိုပေးလျက်ရှိသကဲ့သို့ ငါးကြင်း၊ ငါးခူ၊ ငါးပြေမ စသည့် ငါးမျိုးပေါင်းများစွာအတွက် သားဖောက်ရန် နေရာကောင်းများကိုလည်း ပေးအပ်လျက်ရှိပါသည်။ အထက်တွင် ဖော်ပြ ခဲ့သည့်အတိုင်း ဤရေကြီး ရေလျှံသောကြီးမားသည့် လွင်ပြင်ဧရိယာများစွာကို အမြဲတမ်းစိုက်ပျိုးမြေအဖြစ် ဖော်ယူ ထားခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။

လူမှုစီးပွားရေးနောက်ခံ

မြန်မာနိုင်ငံ၏စုစုပေါင်းလူဦးရေကို သန်းပေါင်း ၅၀ ဝန်းကျင်တွင်ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသော်လည်း ထိုကိန်းဂဏန်းသည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ် အချက်အလက်အရင်းအမြစ်များကြားတွင် ပြောင်းလဲလျက်ရှိပါသည်။ လူဦးရေ၏ ၇၅% ခန့်သည် ကျေးလက်ဒေသတွင် နေထိုင်ကြသည်ဟု ယူဆရပါသည်။ အိမ်ထောင်စုအရွယ်အစားသည် ၅ ဦးဖြစ်ပြီး ကျေးလက် (၅.၀) နှင့်မြို့ပြ (၄.၉) ဟူ၍ ကွဲလွဲချက်အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ ကျေးရွာပေါင်း ၆၀,၀၀၀ ကျော်ရှိပြီး အမျိုးသားအဆင့်တွင် ဆင်းရဲမှုသည် ၂၀% ၏ အထက်တွင်ရှိသည်ဟု လေ့လာမှုများက ညွှန်ပြနေပြီး ကျေးလက်ဒေသများတွင် ၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ပို၍ မြင့်မားနေပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် အရှေ့တောင်အာရှရှိ မတူကွဲပြားသော လူမျိုးစုများအများဆုံးရှိသော နိုင်ငံများတွင်ပါဝင် ပါသည်။ လူဦးရေ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံ ဝန်းကျင်တွင်ရှိသော ဗမာလူမျိုးသည် အများဆုံးအုပ်စုဖြစ်ပြီး အမျိုးမျိုးသော တိုင်းရင်းသား

လူမျိုးစုများက သုံပုံတစ်ပုံခန့်ရှိပါသည်။ လူများစုဖြစ်သော ဗမာလူမျိုးများသည် အဓိကအားဖြင့် (တိုင်း ဒေသကြီး ခုနစ်ခုအဖြစ် ခွဲထားသော) အလယ်ပိုင်းနှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများတွင် နေထိုင်ကြပြီး တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများက တစ်သီးတစ်ခြား မဟုတ်သော်လည်း နယ်စပ်ဒေသတစ်လျှောက်ရှိ (ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ချင်း၊ မွန်၊ ရခိုင်နှင့် ရှမ်း ဟူသော) ပြည်နယ်ခုနစ်ခုတွင် အဓိကအားဖြင့် နေထိုင်ကြပါသည်။ အဓိက တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ တရားဝင်လူဦးရေ ခန့်မှန်းချက်မှာ အကြမ်းဖျင်း အားဖြင့် ရှမ်း(၉%)၊ ကရင် (၇%)၊ ရခိုင် (၄.၅%)၊ ချင်း (၂%)၊ မွန် (၂%)၊ ကချင် (၁.၄%) နှင့် ကယား (၁%) ရှိကြပါသည်။ လူများစု ဗမာလူမျိုးများအပါအဝင် မျိုးနွယ်စု ရှစ်ခုကို တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုထားသော လူမျိုးစု ၁၃၅ ခုအဖြစ်ထပ်မံခွဲထားပြီး ၎င်းတို့သည် (တိဘက်မြန်မာ၊ မွန်ခမာ၊ Tai-Kadai ၊ Hmong-Mien နှင့် Malayo-Polynesian ဟူသော)ဘာသာစကားမိသားစုကြီး ငါးခုထဲတွင်ပါဝင်ပါသည်။ ထပ်မံခွဲခြားထားသော တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများ၏ လူဦးရေ ကိန်းဂဏန်း မဖော်ပြနိုင်သေးပါ။

ဧရာဝတီမြစ်ပွမ်းကို မတူကွဲပြားသောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ နေထိုင်ရာအရပ်အဖြစ်လည်း သိထားကြပါ သည်။ ရှိနေသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏စာရင်းကို ရှင်းရှင်လင်းလင်းပြထားသော အချက်အလက်မရှိသော်လည်း မြစ်ပွမ်းအတွင်း တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းများစွာ ရှိနေကြပါသည်။ မဟာဗျူဟာမြောက် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေး အကဲဖြတ်မှု (SESA) သည် အစောပိုင်းအဆင့်တွင် မြစ်ပွမ်းအတွင်း ပျံ့နှံ့နေသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများနှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များကို ထပ်မံကောက်ယူစုဆောင်းသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

စီမံကိန်း၏တရားဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာနှင့်အဖွဲ့အစည်းပိုင်းဆိုင်ရာမူဘောင်

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများနှင့်သက်ဆိုင်သော တရားဥပဒေမူဘောင်

ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ (GoM) သည် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများအပါအဝင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ၎င်း၏ တရားဥပဒေဆိုင်ရာနှင့် အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာ မူဘောင်ကို ခေတ်နှင့်အညီ မွမ်းမံခြင်းနှင့် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေခြင်း လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် စိန်ခေါ်မှုများ များစွာ ကျန်ရှိနေပါသေးသည်။ မြန်မာ့ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒများနှင့်ဥပဒေများသည် များသောအားဖြင့် ကဏ္ဍအလိုက်ဖြစ်ပြီး သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးကို ဇောင်းပေးခြင်းမှ နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာကိစ္စများကို ကျယ်ပြန့်စွာလက်ခံခြင်း ဆီသို့ တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းလဲလျက် ရှိပါသည်။

ကဏ္ဍအလိုက် သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော ဥပဒေများသည် သတ်မှတ်ထားသော ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများကိုသာ ဥပဒေအရ ထိန်းသိမ်းပေးပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာထိခိုက်မှု အကဲဖြတ်ရေး၊ စွန့်ပစ် ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲရေး သို့မဟုတ် မဖြစ်မနေပြန်လည်နေရာချထားရေး အစီအစဉ်များ သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစု ငယ်များကဲ့သို့ အားနည်းချက်ရှိသောအုပ်စုများအတွက် အထူးတလည် စီမံဆောင်ရွက်မှုများ ကဲ့သို့ မဟာဗျူဟာ မြောက်သော ကဏ္ဍများကို ပြီးပြည့်စုံစွာထိန်းသိမ်းပေးသော ဥပဒေများ မရှိပါ။ ကဏ္ဍအလိုက် ဥပဒေများသည် အချို့သောတာဝန်များတွင် တစ်ခုနှင့် တစ်ခုထပ်နေခြင်းများကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေလျက်ရှိပါသည် (ဥပမာ- မြစ်ကြောင်း များပေါ်ရှိ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်းသည် ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်

ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန နှစ်ခုစလုံး၏ လက်အောက်တွင် ကျရောက်နေပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်အချို့တွင် ပါဝင်ထားသော်လည်း ထိုပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ချက်များကို ပြည်တွင်းဥပဒေများတွင် ဖြည့်စွက်ထည့်သွင်းခြင်းမှာ အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ တစ်ပိုင်းတစ်စစီ ဖြစ်နေခဲ့ပါသည်။

ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် အဖွဲ့အစည်းပိုင်းဆိုင်ရာ ကွာဟမှုသည် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံများထဲသို့ လည်းကောင်း ၊ အဆိုပါ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အာဏာတည်စေမည့် စွမ်းအားနှင့် အရင်းအမြစ်များထဲသို့လည်းကောင်း ရောက်ရှိသွားပါသည်။ ကဏ္ဍအလိုက် ဝန်ကြီးဌာနများကြားတွင် လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် ဒေသဆိုင်ရာအစိုးရတို့၏ ကြားတွင်လည်းကောင်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပူးပေါင်းညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်မှုကိုလည်း လိုအပ်ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အာဏာတည်စေသည့် စွမ်းအားမရှိခြင်းကြောင့် ဂေဟစနစ်ယိုယွင်းမှုများ အဆက်မပြတ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည် ဟု မြန်မာ့အရပ်ဘက်လူ့အဖွဲ့ အစည်းထဲမှ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့က ပြောဆိုခဲ့ကြပါသည်။

တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများနှင့်သက်ဆိုင်သော ဥပဒေမူဘောင်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အခန်း ၁။ အပိုဒ် ၂၂ အရ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်ထောင်စုအစိုးရသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ "တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ" ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ဘာသာစကား၊ စာပေ၊ အနုပညာ နှင့် ယဉ်ကျေးမှုများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးကို အကူအညီပေးရန် တာဝန်ရှိပါသည်။ နိုင်ငံတော်သည် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်ဟု ပြဋ္ဌာန်း ထားပါသည်-

- (က) တိုင်းရင်းသားများ၏ စကား၊စာပေ၊အနုပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ကူညီဆောင်ရွက်မည်။
- (ခ) တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ ချစ်ကြည်လေးစားရေးနှင့် ရိုင်းပင်းကူညီရေးတို့ တိုးတက် ဖြစ်ထွန်းစေရန် ကူညီဆောင်ရွက်မည်။
- (ဂ) တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု နည်းပါးနေသည့် တိုင်းရင်းသားများ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး စသည်တို့ပါဝင်သော လူမှုစီးပွားရေး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ကူညီဆောင်ရွက် မည်။

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် တိုင်းရင်းသားများတွင်ပါဝင်သော လူမျိုးစုအမျိုးမျိုးကို ညီမျှသောအခွင့်အရေးများ ပေးအပ် ထားပြီး ဥပဒေနှင့်စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများစွာကလည်း ၎င်းတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုများနှင့် ဓလေ့ထုံးတမ်းများကို ထိန်းသိမ်း သွားရန် ရည်ရွယ်ထားပါသည်။ ၎င်းအထဲတွင် အခြားအရာများနှင့်အတူပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားများ၏ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းများကို နားလည်ထိန်းသိမ်းရန်နှင့် တက္ကသိုလ်တွင်ပညာသင်ယူစဉ် အတူတကွ ရင်းနှီးစွာနေထိုင်ရင်း ပြည် ထောင်စုတိုင်းရင်းသားများအတွင်း ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်ကို မြှင့်တင်ပေးရန်အတွက် ၁၉၉၁ ခုနှစ်က ထုတ်ပြန်ကြေညာ ခဲ့သော ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသားဖွံ့ဖြိုးရေးတက္ကသိုလ် တည်ထောင်မှုလည်းပါဝင်ခဲ့ပါသည်။

လက်ရှိအစိုးရ လက်ထက်တွင် မီဒီယာလွတ်လပ်မှု တိုးတက်၍လာနေသကဲ့သို့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု ပါတီများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများသည်လည်း နိုင်ငံရေးအရ နိုးကြားတက်ကြွနေပြီဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု အဖွဲ့အစည်းများ သည် လက်ရှိအစိုးရ၏ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျော့ချရေး ကြိုးပမ်းမှုများမှတစ်ဆင့် တိုးတက်ရေးအတွက် ပိုမိုအားကောင်းသော ကဏ္ဍ မှလည်း ပါဝင်နိုင်ကြပြီး ထိုကြိုးပမ်းမှုများသည် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းနှင့်

အမျိုးမျိုးသောမူဝါဒများ၊ စီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးတွင် ပိုမိုအရေးပါသောအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လာနိုင်ရန် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး များကို ပံ့ပိုးပေးမည် ဖြစ်ပါသည်။

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများနှင့်သက်ဆိုင်သောမျက်မှောက်ကာလ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ မူဘောင်

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန (MOECAF) သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပတ်ဝန်းကျင် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် အဓိကအဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါသည်။ MOECAF အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလာခဲ့သည့် ယခင်က သစ်တော ရေးရာဝန်ကြီး ဌာန (MOF) ကို ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီးမြန်မာနိုင်ငံတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ကာကွယ်ရေး ပူးပေါင်းညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်မှုများကို တဖြည်းဖြည်းတာဝန်ယူလာခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် MOF သည် အမျိုးမျိုးသော ကဏ္ဍဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများမှ ဌာနဆိုင်ရာအကြီးအကဲ ၁၉ ဦး ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားပြီး ထိုအချိန်က ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အဓိက အာဏာပိုင်ဖြစ်ခဲ့သည့် ၁၉၉၀ ခုနှစ် ပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာ အမျိုးသားကော်မရှင် (NCEA) ကို ၎င်း၏အထဲသို့ သွတ်သွင်း ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် NCEA သည် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန အဖြစ် MOECAF ၏ လက်အောက်ရှိ ဦးစီးဌာန ခြောက်ခုထဲမှတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ ထိုဦးစီးဌာန၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်များတွင် (၁) အမျိုးသားစဉ် ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်း စဉ်ထဲသို့ ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် အလေးထားမှုကို ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းရေးအတွက် အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ မူဝါဒ၊ မဟာဗျူဟာ၊ မူဘောင်၊ စီမံကိန်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အကောင်အထည် ဖော်ရေး (၂) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ်သုံးစွဲရေးကိုစီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ ရေရှည်တည်တံ့သည့် ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် ရေ၊ လေ နှင့် မြေ တို့၏ ညစ်ညမ်းမှုထိန်းချုပ်ရေးများနှင့် (၃) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အခြားအစိုးရအဖွဲ့ အစည်းများ၊ မြို့ပြလူ့အဖွဲ့အစည်း၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ရေးတို့ ပါဝင်ပါသည်။

အစိုးရသည် ဒေသဆိုင်ရာနှင့် အမျိုးသားအဆင့်များရှိ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းများအား တစ်လုံး တစ်စည်းထဲဖြစ်အောင် စုစည်းပေးရန်ရည်ရွယ်၍ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး ကော်မတီ (NECC) ကို ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ပါသည်။ သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက်ပြီး ဝန်ကြီးဌာန ၁၉ ခုမှ အဖွဲ့ဝင် ၂၁ ဦး ပါဝင်သော NECC ကို ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဧပြီလတွင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ NECC ကိုဆပ်ကော်မတီ လေးခုခွဲ၍ ၎င်းလေးခုထဲမှ တစ်ခုသည် မြစ်များနှင့်စိမ့်မြေဒေသများရှိ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ် ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်ထားပါသည်။

MOECAF ၏ ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်မှုများတွင် (၁) ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် ညစ်ညမ်းမှု ထိန်းချုပ်ရေးအတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ (၂) EIA လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ပြန်လည် သုံးသပ်၊ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (၃) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ဆက်နွယ်သည့် ရေစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ပင်မ လွှမ်းမိုးစီမံချက်များ (၄) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာနှင့် အရေးပေါ်ဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲရေး အစီအစဉ် (၅) ကာဘွန်ဖြစ်ပေါ်မှု လျော့ချရေးအတွက် အစီမံခန့်ခွဲရေးမဟာဗျူဟာနှင့် (၆) ပတ်ဝန်းကျင် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေး အစီအစဉ်များ၊ စစ်ဆေးရေး စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ပါဝင်ပါသည်။ MOECAF က ဖော်ထုတ်ထားသော အဓိက အတားအဆီးများတွင် (၁) သတင်း အချက်အလက် မရှိခြင်း (၂) နည်းပညာကျွမ်းကျင်မှု

မရှိခြင်း (၃) ငွေကြေးအရင်းအမြစ်များနှင့် ရေရှည်တည်တံ့မှု မရှိခြင်း (၄) အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အမျိုးသား အဆင့်နှင့်ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများတွင် အဖွဲ့အစည်းများအတွင်းနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကြား ပူးပေါင်းညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်မှု မရှိခြင်း (၅) အများပြည်သူပါဝင်ဆောင်ရွက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှုများနှင့် (၆) အချိန် ကန့်သတ်ချက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ရေအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲရေးနယ်ပယ်ရှိ အခြားအရေးကြီးသော ကဏ္ဍဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း များမှာ ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန (MOT)၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန(MOH)၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန (MOAI)၊ လူမှုဝန်ထမ်းကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန (MSWRR) နှင့် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်း နှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန (MOLFARD) တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ မကြာသေးမီ နှစ်များအတွင်းက ပို့ဆောင်ရေး ဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်ရှိ ရေအရင်းအမြစ်နှင့်မြစ်ချောင်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ မြစ်ချောင်းစနစ်များ ကောင်းမွန်ပြီး ရေရှည်တည်ရှိရန်နှင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးတို့အပြင် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့အတွက်လည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ MOH သည် အဆိပ်နှင့် ဘေးဖြစ်စေတတ်သောပစ္စည်းများ ဆန်းစစ်လေ့လာရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှုနှင့် ဆက်စပ် နေသည့် လုပ်ငန်းခွင်ကျန်းမာရေး စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းနှင့် သန့်ရှင်းသော ရေပေးရေးနှင့် မိလ္လာစနစ် တိုးတက် ကောင်းမွန်ရေးစသည့် ပတ်ဝန်းကျင် ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများကို ထည့်သွင်းလုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဦးစီးဌာနနှင့် MSWRR လက်အောက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံသဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင် ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့တို့အား မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်များ ပေးအပ်ထားပါသည်။ ထိုတာဝန်များတွင် အခြားလုပ်ငန်းများနှင့်အတူ ရေကို စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း၊ ကြိုတင်သတိပေးစနစ်များနှင့် ရေကြီးမှုထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်ပါသည်။ MOAI လက်အောက်ရှိ ရေအရင်းအမြစ်အသုံးချရေးဦးစီးဌာနနှင့် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနများသည် ဆည်ရေပေးရေးလုပ်ငန်း များအတွက် ရေပေးဝေမှုတိုးတက်စေရန် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိပါသည်။ MOLFARD လက်အောက်ရှိ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန သည် ရေလုပ်ငန်း အရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုကိုသာမက ရေချိုနှင့်ပင်လယ်ပတ်ဝန်းကျင်များတွင် ငါးမျိုးစုံ မျိုးကွဲများ ထိန်းသိမ်းရေးကိုလည်း တာဝန်ယူထားပါသည်။ ဇယား ၂ တွင် ရေအရင်း အမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ဆက်စပ်နေသော တာဝန်အမျိုးမျိုးကို ယူထားသည့် အဖွဲ့အစည်း အမျိုးမျိုးကို ရွေးထုတ် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဇယား-၁ ၊ ရေအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် တာဝန်ယူထားကြသော အဖွဲ့အစည်းများ

အဖွဲ့အစည်း	ရေအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်များ
ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန	(၁)ဆည်ရေပေးမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးပေးသွင်းရေး (၂) အတိုင်း အတာတစ်ခုအထိ မြို့ပြရေပေးရေး (၃) ရေငန်ကျူးကျော် ဝင်ရောက်မှု ကာကွယ်ရေးနှင့် (၄) ရေမျက်နှာပြင် မှတ်တမ်းပြုစုရေးနှင့် ရေအထွက် တိုင်းတာရေး အထူးသဖြင့် ဆည်မြောင်း၊ တာဝန်နှင့်တူး မြောင်းများ ပြုစုတိုင်းတာရေးများအတွက် တာဝန်ယူထားပါသည်။

မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန	(၁) မိုးလေဝသ/ရေ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေး စခန်းများ၊ အဓိက မြစ်ကြီး များနှင့် မြစ်လက်တက်ကြီးများတွင် သဲနန်းဖို့မှုဆိုင်ရာစခန်းများ (၂) နန်းဖို့မှုနှင့် စီးဆင်းမှုတိုင်းတာရေးနှင့် ရေငန်ကျူးကျော်ပင်ရောက်မှု စောင့် ကြပ်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးရေးအတွက် ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ် ရေအရည် အသွေး ဆိုင်ရာ စခန်းများအတွက် တာဝန်ယူထားပါသည်။
သစ်တောဦးစီးဌာန	သစ်တောများနှင့် ရေဝေရေလဲဒေသများ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ထိန်း သိမ်းရေး၊ အထူးသဖြင့် ကျေးလက်ဒေသများတွင် နိုင်ငံ၏ လူမှုရေး နှင့် စီးပွားရေး အခြေအနေများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာရန်အတွက် ပတ်ဝန်းကျင် တည်ငြိမ်မှုထိန်းသိမ်းရေးများကို တာဝန်ယူထားပါသည်။
MOAI ၏လက်အောက်ရှိ ရေအရင်းအမြစ် အသုံးချရေး ဦးစီးဌာန (WRUD)	ရေပေးသွင်းရေး လုပ်ငန်းများအတွက် မြစ်များမှရေကိုတင်ပေးရန် တာဝန် ယူထားပါသည်။
ရေအရင်းအမြစ်နှင့်မြစ်ချောင်းများဖွံ့ဖြိုး တိုးတက် ရေးဦးစီးဌာန (DWIR)	ရေကြောင်းသွားလာရေး၊ မြစ်အတွင်းသဲနန်းပိုချခြင်းနှင့် ရေအရည် အသွေး ဆိုင်ရာ လေ့လာမှု လုပ်ငန်းများ၊ မြစ်ချောင်းစနစ်များ ကောင်းမွန်ရေး ရေရှည်တည်တံ့ရေး၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးနှင့် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများအတွက် ရေလမ်း ကြောင်းများတူးမြောင်းများနှင့် မြစ်ချောင်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို တာဝန်ယူထားပါသည်။
ရန်ကုန်၊နေပြည်တော်၊မန္တလေး မြို့တော်စည် ပင် သာယာရေး ကော်မတီ (YCDC MCDC) များနှင့် မြို့နယ်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ (TDC)များကဲ့သို့ မြူနီစပယ်အဖွဲ့အစည်း များ	မြို့ပြရေပေးရေးအတွက် တဖြည်းဖြည်းတာဝန်ယူလာနေပါသည်။
ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန	ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးမှုလုပ်ငန်းများနှင့် ဆက်စပ်နေသော ကျေးလက်ရေပေး ရေးနှင့် မိလ္လာလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်သည့် ကဏ္ဍအချို့အတွက် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း တာဝန်ယူထားပါသည်။

ကမ္ဘာ့ဘဏ်အဖွဲ့၏ ဘေးဆီးရန်ကာ မူဝါဒများ

အဆိုပြုထားသော စီမံကိန်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းသောလူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိရန်အတွက်ဒီဇိုင်း ပုံစံထုတ်ရန် မျှော်လင့်ထားပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအကဲဖြတ်မှု (OP 4.01)၊ သဘာဝသက်ရှိများ မှီတင်းနေထိုင်ရာနေရာ (OP 4.04)၊ ယဉ်ကျေးမှုအရင်းအမြစ်ပစ္စည်းများ (OP 4.11)၊ တာဝန်များ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု (OP 4.37)၊ မဖြစ်မနေ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း (OP 4.12) နှင့် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ (OP 4.10)စသည့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်မူဝါဒအချို့ကို ကျင့်သုံးမည်ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းတွင် အကောင်အထည်ဖော်

ဆောင်ရွက်မှုများနှင့် ဆက်စပ်နေသော ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် မြင့်မားသောပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးအန္တရာယ် ထိခိုက်မှုများကို လည်းကောင်း၊ ဘက်စုံဖြစ်ပွားစီမံချက် နည်းလမ်းတစ်ခုအပေါ်တွင် ဇောင်းပေးထားသောစီမံကိန်း၏ ရှုပ်ထွေးသော သက်ရောက်မှု အားလုံးကိုလည်းကောင်း ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကဲဖြတ်မှုအပေါ် ကမ္ဘာ့ဘဏ်မူဝါဒ OP/BP 4.01 နှင့်အညီ ဤစီမံကိန်းကို ပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာအဆင့် (က) အဖြစ် အမျိုးအစား သတ်မှတ်ထားပါသည်။ သို့ရာတွင် (တည်နေရာဖြင့် ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်၍ ၎င်းတို့၏နည်းပညာရှုပ်ထွေးမှုအတွက် ထူးခြားသော စရိုက်ကိုသရုပ်ဖော်ပြီး ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုရှုထောင့်မှ အကဲဖြတ်သောအခါ) တိကျသော အခြေခံအဆောက်အအုံဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများသည် (ခ) အဆင့် နှင့်/သို့မဟုတ် (က) အဆင့် သက်ရောက်နိုင်သော စီမံကိန်းခွဲများအတွက် အဆင့်မီနိုင်ပါသည်။ အကြိုဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်း၊ ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်းနှင့် အခြားသော လေ့လာမှုများကို ဆောင်ရွက်ခြင်းကဲ့သို့ စီမံကိန်းက ထောက်ခံထားသော အခြားလုပ်ငန်းများအတွက်လည်း လုပ်ငန်းများ၏ ဖြစ်လာနိုင်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေး ထိခိုက်မှုများနှင့် ကိစ္စရပ်တစ်ခုချင်းကို အခြေခံ၍ စဉ်းစားရမည့် အခြားသော နည်းလမ်းများကို သုံးသပ် အကဲဖြတ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် လက်ရှိအားဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ အကဲဖြတ်ရေး မူဘောင် မရှိပါ။ အစိုးရသည် ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု အကဲဖြတ်စည်းမျဉ်းများကို မူကြမ်းရေးဆွဲခဲ့သော်လည်း ထုတ်ပြန်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း မရှိသေးပါ။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေသည် MOECF အား ESIA စနစ်တစ်ခုကို ဖော်ထုတ်ရန် အထွေထွေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ပေးအပ်ထားပါသည်။ သို့ရာတွင်တိကျသော ESIA လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များကို အတည်ပြုပေးရန် ကျန်ရှိနေပါသေးသည်။ ESIA များကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း များနှင့် ပြည်ပကော်ပိုရေးရှင်း အချို့က ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ပေးထားသော စီမံကိန်းများအတွက် သီးခြားကိစ္စတစ်ရပ် အနေဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ESIA စိန်ခေါ်မှုများသည် လက်ရှိဆောင်ရွက်နေသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုစီမံကိန်းများ၏ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်ကို လေ့လာသုံးသပ်၍ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရန် နည်းပညာနှင့် ဘဏ္ဍာရေးအရင်းအမြစ်မရှိသော MOECF နှင့် အတူအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ မူဝါဒအဖြစ်သို့လည်း ကျယ်ပြန့်သွား ပါသည်။ ဇယား-၂ သည် OP 4.01 လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ နှင့်ဆက်နွယ်နေသည့် EIA စည်းမျဉ်းများမူကြမ်း၏ အဓိကလက္ခဏာများကို အကျဉ်းချုပ် ဖော်ပြထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြေသိမ်းယူမှုနှင့်လျော်ကြေး သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများနှင့်သက်ဆိုင်သည့် တစ်စုတစ်စည်းတည်းသော ဥပဒေ သို့မဟုတ် ပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိပါ။

ဇယား-၂။ အမျိုးသား EIA စည်းမျဉ်းများမူကြမ်း နှင့် OP/BP 4.01 EIA ပြဋ္ဌာန်းချက်များ

ကိစ္စရပ်	EIA စည်းမျဉ်းများမူကြမ်း	OP 4.01
ကျင့်သုံးခြင်း	အရေးပါသော ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှု ရှိသော စီမံကိန်းများ	ကမ္ဘာ့ဘဏ်က ငွေကြေးဖြည့်ဆည်းပေးထားသော စီမံကိန်းများ အားလုံး။ EA လုပ်ငန်းစဉ်၏ အတိမ်အနက်သည် စီမံကိန်းနှင့်ဆက်နွယ်နေသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်မှုများ အပေါ်တွင် မူတည် မည်ဖြစ် ပါသည်။
တာဝန်များ	စီမံကိန်းကို ထောက်ခံအားပေးသူက EA လုပ် ငန်းစဉ်ကို ဦးဆောင်ပါသည်။	ငွေချေးယူသူက EA လုပ် ငန်းစဉ်ကို ဦးဆောင်ပါသည်။

<p>လူထုပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု</p>	<p>လူထုပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအတွက် လိုအပ်သည်ဟု MOECAF က ယူဆသည့် အတွက်၎င်းက စီစဉ်မည် ဖြစ်ပါသည်။</p> <p>EIA အစီရင်ခံစာကို အတည်ပြုရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် MOECAF သည် စီမံကိန်း၏ ထိခိုက်မှုကိုခံရသူများ နှင့် အရပ်ဘက် လူ့အဖွဲ့အစည်း ထံမှ အကြံပြုချက် များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား မည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤစည်း မျဉ်းများသည် တုံ့ပြန်ချက်များကို လက်ခံခြင်း သို့မဟုတ် ထိုတုံ့ပြန်ချက် များကို အဆိုပြုသော စီမံကိန်း ထဲသို့ ထည့်သွင်းပေးခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်ကိုမူ သတ်မှတ် မပေးပါ။</p>	<p>(က) အဆင့် နှင့် (ခ) အဆင့် စီမံကိန်း အားလုံး အတွက် EA လုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း ငွေချေး ယူသူသည် စီမံကိန်း၏ ထိခိုက်မှုကိုခံရသော အုပ်စုများနှင့် ဒေသခံ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း (NGO) များကို စီမံကိန်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးရှုထောင့်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ပြီး ၎င်းတို့၏အမြင်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပါသည်။ ငွေချေးယူသူသည် ထိုသို့သော အကြံပြုဆွေးနွေးပွဲကို စောနိုင်သမျှစောစော စတင်ပြုလုပ်ပါသည်။ (က)အဆင့် စီမံကိန်းများအတွက် ငွေချေးယူသူသည် ဤအုပ်စုများနှင့် (က) ပတ်ဝန်းကျင် ကို စစ်ဆေးပြီး မကြာမီနှင့် EA အတွက် တာဝန် သတ်မှတ်ချက်များကို အပြီးမသတ်မီနှင့် (ခ) အစီရင်ခံ စာ မူကြမ်းတစ်ခုကို ပြုစုသောအခါဟူ၍ အနည်းဆုံး နှစ်ကြိမ် အကြံပြုဆွေးနွေးပါသည်။ ထို့အပြင် ငွေချေး ယူသူသည် စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်နေစဉ် တစ်လျှောက်လုံး ၎င်းတို့ကို ထိခိုက်နေသော EA နှင့် ဆက်နွယ်နေသည့် ကိစ္စများကို ကိုင်တွယ် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ထိုသို့သော အုပ်စုများနှင့် လိုအပ်သလို ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ပါသည်။</p>
<p>ထုတ်ဖော်ကြေညာခြင်း</p>	<p>စီမံကိန်းကိုထောက်ခံအားပေးသူသည် သက်ဆိုင်သော စီမံကိန်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ အားလုံးကို MOECAF သို့ ထုတ်ဖော် ပြောကြားမည်ဖြစ်ပါသည်။ EIA စည်းမျဉ်းများတွင် စီမံကိန်း၏သက်ရောက်မှုကို ခံရသူများ သို့မဟုတ် အရပ်ဘက် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ထုတ်ဖော် ပြောကြားရမည့် နောက်ထပ် ပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိပါ။</p>	<p>ငွေချေးယူသူသည် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်းမပြုမီ သက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင် ခြင်း ခံရသောအုပ်စုများ နားလည်ပြီး အသုံးပြုနိုင်သည့် ဘာသာစကားတစ်မျိုးဖြင့် အချိန်မီ ကြိုတင်ပေးအပ်ရပါသည်။</p> <p>(က) အဆင့် စီမံကိန်းတစ်ခုအတွက် ငွေချေးယူသူ သည် ပဏာမဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုအတွက် အဆိုပြုထားသော စီမံကိန်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ ဖော်ပြချက်နှင့် ဖြစ်လာနိုင်သော ထိခိုက်မှုများ၏ အကျဉ်းချုပ်ကို ပေးအပ်ရပါသည်။ EA အစီရင်ခံစာမူကြမ်းကို ပြုစုပြီးသောအခါ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုအတွက် ငွေချေးယူသူသည် EA ၏ ကောက်နုတ်ချက် အကျဉ်းချုပ်ကို ပေးအပ်ပါသည်။ ထို့အပြင် (က) အဆင့် စီမံကိန်းတစ်ခုအတွက် ငွေချေး ယူသူသည် EA အစီရင်ခံစာ မူကြမ်းကို စီမံကိန်း၏ ထိခိုက်မှုကိုခံရသော အုပ်စုများနှင့် ဒေသခံ NGO များ ဝင်ရောက်နိုင်သည့် အများပြည်သူနှင့် ဆိုင်သောနေရာ များတွင် ရရှိနိုင်အောင် ပြုလုပ်ပေးပါသည်။</p> <p>သီးခြား (ခ) အဆင့် အစီရင်ခံစာမှန်သမျှကို စီမံကိန်း၏ သက်ရောက်မှုကိုခံရသောအုပ်စုများ နှင့် ဒေသခံ NGO များရရှိရန် ပြုလုပ်ထားပါသည်။ ငွေချေးယူသော နိုင်ငံ တွင်</p>

		<p>အများပြည်သူ ရရှိနိုင်မှုနှင့် (က) အဆင့် အစီရင်ခံစာများ နှင့် (ခ) အဆင့် အစီရင်ခံစာမှန်သမျှကို ဤဘဏ်က တရားဝင်ရရှိရေးသည် ဤစီမံကိန်းများ အပေါ် ဘဏ်၏ အကဲဖြတ်မှုအတွက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ချက်များ ဖြစ်ပါသည်။</p> <p>ငွေချေးယူသူက (က) အဆင့် EA အစီရင်ခံစာကို ဘဏ်သို့ တရားဝင် ပေးပို့ပြီးသောအခါ ဤဘဏ်သည် (အင်္ဂလိပ် ဘာသာဖြင့်ပြုစုထားသော) အကျဉ်းချုပ်ကို အမှုဆောင် ဒါရိုက်တာ (ED) များသို့ ဖြန့်ဝေ၍ ထိုအစီရင်ခံစာကို ၎င်း၏ InfoShop မှတစ်ဆင့် ရရှိအောင်ပြုလုပ်ပါသည်။</p> <p>ငွေချေးယူသူက သီးခြား (ခ) အဆင့် EA အစီရင်ခံစာ မှန်သမျှကို ဤဘဏ်သို့ တရားဝင်ပေးပို့သောအခါ ဤဘဏ် သည် ထိုအစီရင်ခံစာကို ၎င်း၏ InfoShop မှတစ်ဆင့် ရရှိအောင် ပြုလုပ်ပေးပါသည်။</p> <p>ဤဘဏ်၏ ကမ္ဘာ့ဘဏ် InfoShop မှတစ်ဆင့် EA အစီရင်ခံစာတစ်စောင် ထုတ်ပြန်ခြင်းကို ငွေချေးယူသူက ကန့်ကွက်လျှင် ဘဏ်ဝန်ထမ်းအဖွဲ့သည် (က) IDA စီမံကိန်းတစ်ခု ဆောင်ရွက်နေခြင်းကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်မည် မဟုတ်ပါ သို့မဟုတ် (ခ) IBRD စီမံကိန်းအတွက် ထပ်မံဆောင်ရွက် မည့်ကိစ္စကို ED များထံသို့ တင်ပြပါသည်။</p>
စစ်ဆေးခြင်း	<p>မြေအသုံးပြုမှု ပြောင်းလဲခြင်း ၊ မျိုး စိတ်အသစ်များ စတင်သုံးစွဲခြင်းအ တွက် အရင်းအမြစ်များ ထုတ်ယူ သုံးစွဲခြင်းများ ပါဝင်သည့် ပတ်ဝန်း ကျင်ဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှုကို လိုအပ် သော စီမံကိန်းများကို စာရင်းပြုစုပါ သည်။</p> <p>အစီရင်ခံစာများ၏ ပုံစံနှင့် အချိန်သတ် မှတ်ချက်များကို MOECAF က ဆုံး ဖြတ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ MOECAF သည် ပတ်ဝန်းကျင်စစ်ဆေးမှု အပေါ် တွင် အခြေခံ၍ လိုအပ်သော ပတ်ဝန်း ကျင်ဆိုင်ရာ အကဲဖြတ်မှုပုံစံကို ဆုံး ဖြတ်မည်ဖြစ်ပါသည်။</p>	<p>ဤဘဏ်သည် စီမံကိန်းအားလုံးကို စစ်ဆေး၍ ၎င်းတို့ကို စီမံကိန်း၏ အမျိုးအစား၊ တည်နေရာ၊ သိမ်မွေ့မှု အတိုင်း အတာနှင့် ၎င်း၏ ဖြစ်လာနိုင်သော ပတ်ဝန်းကျင် အပေါ် သက်ရောက်မှု၏ အတိုင်းအတာ အပေါ်တွင် မူတည်၍ (A ၊ B ၊ C နှင့် F1)အဆင့် လေးမျိုးထဲမှ တစ်ဆင့်အဖြစ်သို့ ခွဲခြား သတ်မှတ်ပါသည်။</p>
EA တွင် ပါဝင် သော အကြောင်း အရာ	<p>MOECAF သည် EA အစီရင်ခံစာတွင် ပါဝင်သော အကြောင်းအရာကို ဆုံး ဖြတ်ပါသည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အ ဓိကအားဖြင့် စီမံကိန်းနှင့်ဆက်စပ်နေ သောတိုက်ရိုက်သက်ရောက် မှုများကို</p>	<p>EA တွင် စီမံကိန်း၏ အခြားနည်းလမ်းများကို အကဲဖြတ် ချက် ၊ တစ်စတစ်စတိုးပွားလာသော သက်ရောက်မှုများ၊ တိကျသော သက်သာလျော့နည်းရေး စီမံဆောင်ရွက်မှု များနှင့် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း လုပ်ငန်းများ ပါဝင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။</p>

	<p>အကဲ ဖြတ်ခြင်းနှင့် လျော့နည်း သက်သာစေရေးစီမံဆောင်ရွက်မှုများ ၏ ဖော်ပြချက် များ ပါဝင်ပါသည်။</p>	
<p>စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း</p>	<p>MOECAF သည် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲရေးအစီအစဉ် (EMP) နှင့် အညီ စီမံကိန်း ဆောင်ရွက်မှုကို စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးမည် ဖြစ်ပါသည်။</p> <p>စီမံကိန်း ကို ထောက်ခံအားပေးသူ သည် EMP နှင့် စီမံကိန်းတစ်ခု ၏ သက်တမ်း တစ်လျှောက် လိုင်စင်တွင် ပါဝင်သော တာဝန်သတ်မှတ်ချက်များ ကို လိုက်နာမည် ဖြစ်ပါသည်။ လိုက်နာမှုမရှိသည်ကို တွေ့ရလျှင် MOECAF သည် ပြစ်ဒဏ်များ ချမှတ်မည် သို့မဟုတ် စီမံကိန်းတည်ဆောက်ခြင်း သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းမည် ဖြစ်ပါသည်။</p>	<p>စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်နေစဉ် ကာလအတွင်း (က) စီမံကိန်းမှတ်တမ်းမှတ်ရာများတွင် စီစဉ်ထားသည့် အတိုင်း EMP အားလုံး၏ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှု အပါအဝင် EA ၏ တွေ့ရှိချက်များနှင့် ရလဒ်များ အပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ဤဘဏ်နှင့် သဘောတူထားသော စီမံဆောင်ရွက်မှုများကို လိုက်နာ ခြင်း (ခ) လျော့နည်းသက်သာစေရေး စီမံဆောင်ရွက်မှု များ၏ အဆင့်အတန်းနှင့် (ဂ) စောင့် ကြပ်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးရေးအစီအစဉ်များ၏ တွေ့ရှိချက်များကို ငွေ ချေးယူသူက အစီရင်ခံပါသည်။ ဤဘဏ်သည် စီမံကိန်း ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ လက္ခဏာများအား ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲမှုကို လုပ်ဆောင်ရာတွင် တရားဝင် သဘော တူညီချက်များတွင် စီစဉ်ထားသည့် စီမံဆောင်ရွက်မှုများ၊ EMP အားလုံး နှင့် အခြားစီမံကိန်း မှတ်တမ်းမှတ်ရာများ အပါအဝင် EA ၏ တွေ့ရှိချက်များနှင့် ထောက်ခံချက်များ အပေါ်တွင် အခြေခံပါသည်။</p>

ထို့အပြင် AIRBM စီမံကိန်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများသည် ကောင်းမွန်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စက်မှုလုပ်ငန်း ကျင့်စဉ် (GIIP) ၏ အထွေထွေနှင့် စက်မှုဆိုင်ရာနမူနာများပါဝင်သော နည်းပညာကိုးကားမှု မှတ်တမ်းမှတ်ရာများ ဖြစ်သည့် ကမ္ဘာ့ဘဏ် အဖွဲ့၏ ပတ်ဝန်းကျင်၊ ကျန်းမာရေး နှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး(EHS) ဆိုင်ရာလမ်းညွှန်ချက်များကို လိုက်နာမည် ဖြစ်ပါသည်။ (EHS) ဆိုင်ရာလမ်းညွှန်ချက်များ၏ သက်ဆိုင်မှုကို ပတ်ဝန်းကျင် အကဲဖြတ်မှု၏ ရလဒ်များ အပေါ်တွင် အခြေခံသည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတစ်ခုစီအတွက် ချမှတ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ စွန့်စားမှုများနှင့် အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုပတ်ဝန်းကျင် အကဲဖြတ်မှုတွင် ဒေသခံနိုင်ငံနှင့် ဆက်စပ်စဉ်းစားရမည့် အကြောင်းအရာများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၏ သဟဇာတဖြစ်နိုင်စွမ်းနှင့် စီမံကိန်းအောက်ရှိ အခြားအကြောင်းရင်းများကဲ့သို့ နေရာကိုလိုက်၍ ပြောင်းလဲနိုင်သောအရာများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပါသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတစ်ခုစီအတွက် ရနိုင်သော ညစ်ညမ်းမှုကာကွယ်ရေးနှင့် ထိန်းချုပ်ရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများ၏ အတိုင်း အတာကို အကဲဖြတ်မှုတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ယိုယွင်းပျက်စီးခြင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်၏သဟဇာတ ဖြစ်နိုင်စွမ်း၏ ကွဲလွဲ နေသောအဆင့်များ ပါဝင်နိုင်သကဲ့သို့ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်း၏ ကွဲလွဲနေသော အဆင့်များ လည်းပါဝင်နိုင်ပါသည်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်နှင့် ဘဏ်၏လူမှုရေး ကာကွယ်ရေးမူဝါဒများ OP 4.10 နှင့် 4.12 ၏ကွာဟချက် သရုပ်ခွဲဆန်းစစ်မှုကို ESMF ၏ RPF နှင့် IPPF တို့တွင် ပေးထားပါသည်။

မြစ်ကြောင်းထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများမှ ဖြစ်လာနိုင်သောစီမံကိန်းသက်ရောက်မှုများ

မူဘောင်အဆင့်တွင် စီမံကိန်း၏ ထိခိုက်မှုအဆိုးနှင့်အကောင်း သရုပ်ခွဲဆန်းစစ်မှုကို စီမံကိန်းလွှမ်းမိုးသော နယ်မြေရှိပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးအခြေအနေနှင့် အကြံပြုထားသော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများမှ သိရှိထားသည့် ဖြစ်လေ့ ဖြစ်ထရှိသော သက်ရောက်မှုများပေါ်တွင် အကန့်အသတ်ဖြင့်ရရှိနိုင်သော ယေဘုယျသတင်းအချက်အလက်များကို အသုံးပြု၍ သာလျှင် စဉ်းစားနိုင်ပါသည်။ (တည်ဆောက်ရေး အကြံပြုအဆင့်များနှင့် လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်မှုအဆင့် အတွင်း) လုပ်ငန်း နေရာဒေသအလိုက် သက်ရောက်မှုများကို အသေးစိတ် ဒီဇိုင်းပုံစံကာလအတွင်း သရုပ်ခွဲဆန်းစစ် ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ESIA နှင့် EMP များတွင် ထည့်သွင်းမည်ဖြစ်ပါသည်။

သောင်တူးခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် မြစ်ကြောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများသည် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော ဧရာဝတီ မြစ်မိုးရေခံ ရပ်ဝန်းထဲရှိ မြစ်များနှင့်ရွှံ့ညွှန်ဒေသများတွင်ရှိသော ရေ၏စနစ်ကို လွှမ်းမိုးနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားပါသည်။ ဤအရာသည် ချက်ချင်းဖြစ်ပေါ်လာမည့် သက်ရောက်မှုတစ်ခုမဟုတ်ပါ။ သို့ရာတွင် တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများ ပြီးစီးပြီးနောက် နှစ်နှင့်ချီ၍ ကြာလာသောအခါ တဖြည်းဖြည်းပေါ်ပေါက်လာမည့် နှေးကွေးသောဖြစ်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ မြစ်နံဘေးသို့ဖြာထွက်မှုများနှင့် အသေးအဖွဲ့ကြီးမှုများတွင် ရေစီးဆင်းမှုကို လျော့ချလိုက်သည့် ရလဒ်တစ်ခုအနေဖြင့် မြေအောက်ရေမျက်နှာပြင်များတွင် ပြောင်းလဲမှုများကို မျှော်လင့်နိုင်ပါသည်။ ၎င်းသည် အပင်များ၊ ငှက်များ၊ ငါးများ၊ ကုန်းတစ်ပိုင်းရေတစ်ပိုင်းသတ္တဝါများနှင့် အခြားတိရစ္ဆာန်များ ၏ အရေးကြီး သော ခိုအောင်းရာ၊ သားပေါက်ရာနှင့် မှီတင်း နေထိုင်ရာနေရာများဖြစ်သည့် စိမ့်မြေများ၏ လည်ပတ်မှုအပေါ် မကောင်းသောသက်ရောက်မှု ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အသေးစိတ်ပုံစံနှင့် တစ်ပြိုင်တည်းပြုစုသည့် ပြည့်စုံသော ESIA တွင် ဂေဟစနစ် စီးဆင်းမှုများအပါအဝင် အရည်ဖိအားဆိုင်ရာ ပုံစံဖော် ခြင်း၏ရလဒ်များ ပါဝင်ရမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းသည် ပုံဖော်ခြင်း၏ရလဒ်များအပေါ်တွင်အခြေခံသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု အနည်းဆုံးနှင့် ဖြစ်မြောက်နိုင်သော အခြားနည်းလမ်းများ ရွေးချယ်မှုတွင် ပါဝင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးက ထုတ်လုပ်နိုင်သော တိုးတက်သောရေကြောင်းသွားလာရေးသည် အရင်းအမြစ်များ နှင့် မြေအသုံးပြုမှု ပြောင်းလဲမှုအပေါ် ဖိအားပေးမှု တိုးလာမည်ဖြစ်ပြီး တိုးတက်လာသောလမ်းတစ်ခု ပြောင်းလဲ သကဲ့သို့ ပြောင်းလဲနိုင်ပါသည်။ ပြည့်စုံသော ESIA သည် မြေအသုံးချမှု ပြောင်းလဲခြင်းတွက်ချက်မှု ပုံစံဖော်ထုတ်မှုကို စဉ်းစား၍ လျော့နည်းသက်သာရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကိုပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

ESIA သည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောရလဒ်များကိုမြှင့်တင်ရန်၊ ပုံတူကူးယူခြင်းကိုရှောင်ရန် (ဥပမာအားဖြင့်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့သည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် မြို့နယ်များတွင်အဆင့်မြင့် ရေကြီးမှုစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရေးနှင့် ကြိုတင်ခန့်မှန်းရေး လုပ်ငန်း စဉ်များကိုလည်းကောင်း၊ ဧရာဝတီမြစ်ပုန်းတွင် ရေကြီးမှုကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးအစီအစဉ်များကိုလည်းကောင်း ဦးဆောင်နေပါသည်)နှင့် စီမံကိန်းလုပ်ကွက်နေရာများတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော သက်ရောက်မှုများအားလုံးကို အကဲဖြတ်ရန်အတွက် စီမံကိန်း လွှမ်းမိုးသော နယ်မြေတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကိုလည်း ပုံစံဖော်ထုတ်ပေးမည် ဖြစ်ပါသည်။

စီမံကိန်း၏ ဘေးဆီးရန်ကာချည်းကပ်မှု နည်းလမ်း

စီမံကိန်းတွင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ရန် အဆိုပြုထားသောနည်းလမ်း၌ အောက်ပါ ဘေးဆီးရန်ကာကိရိယာများဖြစ်သော စာရွက်စာတမ်းများရေးဆွဲခြင်း ပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

- ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု မူဘောင် (ESMF)
- စီမံကိန်းကိုအကောင်အထည်ဖော်နေစဉ်အတွင်း သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားပြီး သို့မဟုတ် ပုံစံထုတ်ထားပြီး PFI ၏ အပိုင်းခွဲအရ ရေးဆွဲထားသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ/စီမံကိန်းခွဲများ အားလုံးအတွက် (မဖြစ်မနေ ပြန်လည် နေရာချထားရေး အစီအစဉ်များ၊ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအတွက် အစီအစဉ်များ အစရှိသည့်) လိုအပ်သည့် ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှု အကဲဖြတ်မှု (EIA) များ နှင့်/သို့မဟုတ် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးစီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် (ESMP) များနှင့် အခြားဘေးဆီးရန်ကာ စာရွက်စာတမ်းများကို ရေးဆွဲမည် ဖြစ်ပါသည်။
- မြစ်ပိုင်း လွှမ်းခြုံစီမံချက်အတွက် မဟာဗျူဟာ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးအကဲဖြတ်မှု (SESA) ကို ဆောင်ရွက် မည်ဖြစ်သည်။

ESMF

- စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်နေစဉ်ကာလအတွင်း သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော အခြေခံအဆောက်အအုံ ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများနှင့် PFI အပိုင်းခွဲဖြင့် ငွေကြေးထောက်ပံ့ထားသောစီမံကိန်းများအားလုံးတွင် ESMF ကိုအသုံးပြုမည် ဖြစ်ပါသည်။ အနာဂတ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုရေးဆွဲခြင်း (PFI) လုပ်ငန်းသည် ဖြစ်မြောက်နိုင် စွမ်းလေ့လာမှုများ၊ စီမံကိန်း အယူအဆများကို စေ့စပ်စွာကြည့်ရှုခြင်းနှင့် ဦးစားပေးသတ်မှတ်ခြင်းများ၊ လေ့လာဆန်းစစ်မှုများနှင့် စမ်းသပ် စစ်ဆေးမှုများ၊ မဟာဗျူဟာရွေးချယ်ရေးလေ့လာမှုများ၊ မူဝါဒလုပ်ငန်းနှင့် နောက်ဆက်တွဲစီမံကိန်း အဆင့်တွင် ငွေချေးယူသူက စီစဉ်ထားသော (ရေပေးသွင်းရေး၊ ရေအားလျှပ်စစ်၊ ရေကြောင်းသွားလာရေး၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် စီမံခန့်ခွဲရေး၊ မြူနီစီပယ်ရေးပေးရေး သို့မဟုတ် စွန့်ပစ်ရေ စီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်များအစရှိသည့်) အနာဂတ်ရေအရင်းအမြစ်များ၏ အခြေခံအဆောက်အအုံဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ အတွက် အခြားလေ့လာမှုများကို အဓိကအားဖြင့်ငွေကြေး ထောက်ပံ့ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

ESMF တွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်ပါသည်-

- စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်နေစဉ်ကာလအတွင်း သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ထားသော သို့မဟုတ် PFI များ၏ လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ရမည်ဖြစ်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွဲတစ်ခုချင်းအတွက် စံနှုန်းများကို စစ်ဆေးခြင်းနှင့် စေ့စပ်စွာ ကြည့်ရှုခြင်း
  - စီမံကိန်းကို (က သို့မဟုတ် ခ) အဆင့် ခွဲခြားခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် လိုအပ်သော ဘေးဆီးရန်ကာ လုပ်ငန်း၏ အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်
  - မြေသိမ်းဆည်းရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးအတွက် ပြန်လည်နေရာချထားရေး အစီအစဉ် မူဘောင်
  - ဒေသခံတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအတွက် အစီအစဉ် မူဘောင်

- အောက်ပါတို့အတွက်လမ်းညွှန်ချက်-
  - EIA အတွက် တာဝန်သတ်မှတ်ချက်များ နှင့် (က) အဆင့် စီမံကိန်းများအတွက် ESMP
  - အသေးစားတည်ဆောက်လုပ်ရေးစီမံကိန်းငယ်များအတွက်ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် သက်ရောက်မှုများစီမံခန့်ခွဲမှု
  - SESA အတွက် တာဝန်သတ်မှတ်ချက်များ

EIA / ESMP များ

- (၁) ၎င်းတို့အတွက် ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်းလေ့လာမှုများနှင့် ဒီဇိုင်းပုံစံများ ရေးဆွဲရန် သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သော မြစ်၏ ရွေးချယ်ထားသောအပိုင်းများပေါ်ရှိ ရေကြောင်းသွားလာရေး အခြေခံအဆောက်အအုံ လုပ်ငန်းများ (၂) ရေအရည်အသွေး စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မိုးလေဝသကြိုတင်ခန့်မှန်းခြင်း နှင့် DMH ၏လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုများ နှင့်ဆက်စပ်နေသော အဆောက်အအုံနှင့်ရုံးများ ဆောက်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ပေးခြင်း (၃) မြစ်ရေ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရေးစခန်းများနှင့် အခြားသက်ဆိုင်သော မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးရေး ကွန်ရက်စခန်းများ ထူထောင်ခြင်း နှင့် (၄) မြစ်၏ ရွေးချယ်ထားသော အပိုင်းများတစ်လျှောက် ရေကြောင်းသွားလာရေး အထောက်အကူများ တပ်ဆင်ခြင်းများနှင့် ဆက်စပ်နေသော ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် EIA နှင့် /သို့မဟုတ် ESMP တစ်ခုကို ရေးဆွဲမည်ဖြစ်ပါသည်။

SESA

- SESA ကို (၁) ဧရာဝတီမြစ်ပွားဘက်စုံမြစ်ပွားလွှမ်းခြုံသည့်ပင်မ စီမံချက်နှင့် ၎င်း၏မဟာဗျူဟာအကဲဖြတ်မှု ရေးဆွဲခြင်း (၂) ဧရာဝတီမြစ်ပွား မြေအောက်ရေ လေ့လာဆန်းစစ်မှု၊ အကောင်းဆုံးရေယာဉ်စုဆိုင်ရာ လေ့လာမှု နှင့် ဧရာဝတီမြစ်ရေကြောင်းသွားလာရေး မဟာဗျူဟာကဲ့သို့ နည်းပညာအခြေခံ လေ့လာမှုများ နှင့်ဆက်စပ်နေသော နည်းပညာ အထောက်အကူလုပ်ငန်းများ၏အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

AIRBM စီမံကိန်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတစ်ခုစီတွင် ၎င်း၏ပုံစံအမျိုးအစားခွဲခြားမှုအပေါ်တွင်မူတည်၍ ဖြစ်လာနိုင် သော ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးသက်ရောက်မှုများ အကဲဖြတ်မှုတစ်ခုနှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိဥပဒေများ၊ (သင့်တော်သည့်) စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အဖွဲ့၏ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ညီညွတ်သော တိကျသောပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအကဲဖြတ်မှု (EA) အထောက်အကူပြုကိရိယာတစ်ခု ပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဇယား (၃) သည် စီမံကိန်းအတွက် ဘေးဆီးရန်ကာ နည်းလမ်းများကို အကျဉ်းချုပ် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဇယား-၃။ AIRBM စီမံကိန်းက အဆိုပြုထားသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ - ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာဘေးဆီးရန်ကာ လုပ်ငန်းစဉ်

EA	စာရွက်စာ	OP/BP	4.01	နှင့်	သက်ဆိုင်ရာ	AIRBM အပိုင်း	သုံးသပ်ချက်
----	----------	-------	------	-------	------------	---------------	-------------

<p>တမ်း နှင့် အမျိုးအစား</p>	<p>ကာကွယ်ရေးမူဝါဒများအရ ပါဝင်သည့် အကြောင်းအရာ</p>		
<p>ESIA ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှု အပေါ်အကဲဖြတ်မှု</p>	<p>- စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းအကျဉ်းချုပ် - မူဝါဒ၊ တရားဥပဒေဆိုင်ရာနှင့် စီမံအုပ်ချုပ်ရေး မူဘောင် - စီမံကိန်းဖော်ပြချက်။ လိုအပ်မည့် တည်နေရာ ပြင်ပရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများအားလုံး (ဥပမာ၊ နှစ်မြှုပ်ထားသောပိုက်လိုင်းများ၊ ဆက်သွယ်ထားသည့်လမ်းများ၊ ဓာတ်အားပေး စက်ရုံများ၊ ရေပေးဝေမှုများ၊ အိမ်ရာများ၊ ကုန်ကြမ်းနှင့် ကုန်ချောသိုလှောင်ရုံများ) အပါအဝင် အဆိုပြု ထားသော စီမံကိန်းနှင့် ၎င်း၏ ပထဝီဆိုင်ရာ၊ ဂေဟစနစ်ဆိုင်ရာ၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာနှင့် အချိန်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဆက်စပ် စဉ်းစားရမည့်အကြောင်း အရာများကို အကျဉ်းအားဖြင့် ဖော်ပြပါသည်။ ပြန်လည်နေရာချထားရေးအစီအစဉ် သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများအတွက် အစီအစဉ် အားလုံးအတွက် လိုအပ်ချက်ကို ညွှန်ပြပါသည်။ သာမန်အားဖြင့် စီမံကိန်းတည်နေရာနှင့် စီမံကိန်းက လွှမ်းမိုးသော နယ်မြေကို ဖော်ပြသည့် မြေပုံတစ်ခု ပါဝင်ပါသည်။</p> <p>- အခြေခံထားသော အချက်အလက်။ လေ့လာမှု နယ်မြေ၏ အတိုင်းအတာများကို အကဲဖြတ်၍ စီမံကိန်းမစတင်မီ ကကြိုတင် မျှော်မှန်းခဲ့သော ပြောင်းလဲမှုအားလုံး ပါဝင်သည့် သက်ဆိုင်ရာ ရူပဗေဒ၊ ဇီဝဗေဒနှင့် လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေများကို ဖော်ပြပါသည်။ စီမံကိန်းနှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်မှု မရှိသော စီမံကိန်းနယ်မြေအတွင်းရှိ လက်ရှိနှင့် အဆိုပြုထားသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လည်းထည့်သွင်း စဉ်းစားပါသည်။ အချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တည်နေရာ၊ ပုံစံ၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု သို့မဟုတ် သက်သာ လျော့ နည်းရေး စီမံဆောင်ရွက်မှုများနှင့် ပတ်သက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် ဆီလျော်မှုရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဏ္ဍသည် အချက်အလက် များ၏ တိကျမှု၊</p>	<p>အပိုင်း ၃-၂။ မန္တလေးမှ ရန်ကုန် ရေကြောင်း သွား လာမှု တိုးတက် ကောင်းမွန်ရေး တည်ဆောက်မှုလုပ်ငန်းများ</p>	<p>ပဏာမအကဲဖြတ်မှုအချို့ ဆောင်ရွက်ပြီး ပါသည်။</p> <p>ကို ဖြစ်</p>

<p>ယုံကြည်စိတ်ချရမှုနှင့် ဇာစ်မြစ်များကို ဖော်ပြပါသည်။</p> <p>- စုဝေးလာသည့် ထိခိုက်မှုများအပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုများ။ စီမံကိန်း၏ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာရှိသော ကောင်းသော သက်ရောက်မှုနှင့် မကောင်းသော သက်ရောက်မှုများကို ဖြစ်နိုင်သည့်အတိုင်း အတာအထိ ကိန်းဂဏန်းဖြင့် ကြိုတင်ခန့်မှန်း၍ အကဲဖြတ် ပါသည်။ သက်သာလျော့နည်းရေး စီမံဆောင်ရွက်မှုများ နှင့် သက်သာလျော့ နည်းအောင် လုပ်၍ မရဘဲကျန်ရှိသည့် မကောင်းသော သက်ရောက်မှု အားလုံးကို ဖော်ထုတ် သတ်မှတ် ပေးပါသည်။ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေး အတွက် အခွင့်အလမ်းများကို စူးစမ်းလေ့လာပါသည်။ အပိုင်းတွင်ရနိုင်သော အချက်အလက်များ၊ အဓိကကျသော အချက်အလက် ကွာဟမှုများနှင့် ကြိုတင်ခန့်မှန်းမှုနှင့် ဆက်နွယ်သော မသေချာမှုများ၏ အတိုင်းအတာနှင့် အရည်အသွေးကို ဖော်ထုတ် သတ်မှတ်၍ ခန့်မှန်းပြီး ထပ်မံအာရုံစိုက်ရန်မလိုအပ်သော အကြောင်းအရာများကို သတ်မှတ်ပေး ပါသည်။</p> <p>- ဖြစ်လာနိုင်သော မြေသိမ်းယူမှု သို့မဟုတ် မဖြစ်မနေ ပြန်လည် နေရာချထားရေး ဆိုင်ရာသက်ရောက်မှုများ အပါအဝင် လူမှုရေး သက်ရောက်မှုများနှင့် အန္တရာယ်များကို အကဲဖြတ်ခြင်း၊ ဒေသခံ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများ တည်ရှိနေမှုကို စစ်ဆေးပြီး တည်ရှိနေမှု မှန်ကန်လျှင် မကောင်းသော သက်ရောက်မှုများကို အကဲဖြတ်ခြင်း၊ လွတ်လပ်ပြီး ကြိုတင် ဆောင်ရွက် သည့် အမြင်ကျယ်သော အကြံပြု တိုင်ပင် ဆွေးနွေးမှုများ၊ ယဉ်ကျေးမှု အရ သင့်တော်သော အကျိုးကျေးဇူးများကို သေချာစေရန် စီမံဆောင်ရွက်မှုများကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်</p>		
--	--	--

	<p>ခြင်းနှင့် မကောင်းသော သက်ရောက်မှုများကို ရှောင်ရှားခြင်း သို့မဟုတ် သက်သာလျော့နည်းအောင် ပြုလုပ်ခြင်း။</p> <p>- အခြားနည်းလမ်းများကို သရုပ်ခွဲ ဆန်းစစ်ခြင်း။ ဖြစ်မြောက်နိုင်သော အခြားနည်းလမ်းများကို - ၎င်းတို့၏ ဖြစ်လာနိုင်သော ပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာသက်ရောက်မှုများ အရ "စီမံကိန်းမရှိသော" အခြေအနေ အပါအဝင် အဆိုပြုထားသောစီမံကိန်း၏တည်နေရာ၊ နည်းပညာ၊ ပုံစံ၊ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုများ၊ ဤ ထိခိုက်မှုများကို သက်သာ လျော့နည်းစေရန် ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်း၊ ၎င်းတို့၏ မတည်ရင်းနှီးငွေနှင့် မကြာခဏ ပေါ်ပေါက်သော စရိတ်များ၊ ဒေသခံ အခြေအနေများတွင် ၎င်းတို့၏ ရေရှည်တည်တံ့မှုနှင့် ၎င်းတို့၏အဖွဲ့အစည်းပိုင်းဆိုင်ရာ၊ လေ့ကျင့်မှုဆိုင်ရာ နှင့် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ချက်များနှင့် စနစ်တကျ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါသည်။ အခြားနည်းလမ်းတစ်ခုစီအတွက် ဖြစ်နိုင်သော အတိုင်းအတာအထိ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုများကို ရေတွက်တိုင်းတာပြီး ဖြစ်နိုင်သောနေရာ များတွင် စီးပွားရေးတန်ဖိုးများကို ပူးတွဲပေးပါသည်။ အဆိုပြုထားသောတိကျသည့် စီမံကိန်းပုံစံကို ရွေးချယ်မှုအတွက် အခြေခံစနစ်ကို သတ်မှတ်ပေးပြီး ထောက်ခံချက် ပေးထားသော ညစ်ညမ်းမှုထုတ်လွှတ်သည့် အဆင့် များကို ခိုင်လုံစွာ ရှင်းပြ၍ ညစ်ညမ်းမှု ကာကွယ်ရေးနှင့် ရပ်စဲရေးကို ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းပါသည်။</p> <p>- လိုအပ်ပါက ပြန်လည်နေရာချထား ရေးအစီအစဉ်နှင့် ဒေသခံ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများအတွက် အစီအစဉ် ပါဝင်သော ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာစီမံ ခန့်ခွဲမှု အစီအစဉ် (ESMP)</p> <p>- နောက်ဆက်တွဲများ</p>	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • EA အစီရင်ခံစာပြုစုသူ- လူပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးချင်း နှင့် အဖွဲ့အစည်းများ စာရင်း • ကိုးကားချက်များ- လေ့လာရေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုတွင် အသုံးပြု သော ထုတ်ဝေပြီးနှင့် မထုတ်ဝေရ သေးသော ရေး သားချက်များ • စီမံကိန်းဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှု ခံရ သောလူထုနှင့် ဒေသခံအစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း (NGO) များ၏ ကျယ်ပြန့်သော အမြင်များ ကို ရယူရန်အတွက် အကြံပြု ဆွေးနွေးခြင်းများ အပါအဝင် အဖွဲ့အစည်း အချင်းချင်း အစည်း အဝေးနှင့် အကြံပြု ဆွေးနွေးခြင်း အစည်းအဝေး မှတ်တမ်းများ (ဤမှတ်တမ်းများသည် စီမံကိန်း၏ သက်ရောက်မှုခံရသော အုပ်စုများ နှင့် ဒေသခံ NGO များ၏အမြင် များကို ရယူရန် အသုံးပြုသော ဆွေးနွေး တိုင်ပင်မှုများ ဥပမာ- လေ့လာ ဆန်းစစ်မှုများ မှအပ နည်းလမ်း အားလုံးကို သတ်မှတ် ပေးပါသည်။) • အဓိကစာသားတွင် ရည်ညွှန်းထား သော သို့မဟုတ် အကျဉ်းချုပ်ထား သော ဆက်စပ်ဆီလျော်သည့် အချက်အလက်များကို ကိုယ်စားပြု သည့် ဇယားများ • ဆက်နွယ်မှုရှိသည့် အစီရင်ခံစာ များ စာရင်း (ဥပမာ- ပြန်လည် နေရာချထားရေး အစီအစဉ် သို့မဟုတ် ဒေသခံတိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ အတွက် အစီအစဉ်) ESMF ၏ နောက်ဆက်တွဲ-၈ ရှိ (က) အဆင့် EIA အတွက် တာဝန်သတ်မှတ်ချက် များကို ကြည့်ပါ။ 		
ESMPနှင့် EcoP	- ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှု	အပိုင်း၁-၁။	သေးငယ်သော တည်

<p>တို့ ပါ ဝင်သော ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အစီအစဉ် ("ခ" အဆင့်)</p>	<p>များ။ (တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ သို့မဟုတ် အတင်းအကျပ် ပြန်လည်နေရာချ ထားမှုများ ပါဝင်ပတ်သက်နေသော သက်ရောက်မှုများ အပါအဝင်) ကြိုတင်မျှော်မှန်း ထားသော အရေးကြီးသည့် ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် သက်ရောက်မှု ထိခိုက်မှုများအားလုံးကို ဖော်ထုတ် သတ်မှတ်၍ အကျဉ်းချုပ် ပေးပါသည်။ ၎င်းနှင့်ဆက်စပ် နေသော သက်ရောက်မှု အမျိုးအစားနှင့် ၎င်းကို (ဥပမာ- အဆက်မပြတ် သို့မဟုတ် အရေးပေါ် ဖြစ်ရပ်တွင်) လိုအပ်သော အခြေအနေ အပါအဝင် လျော့နည်း သက်သာရေး စီမံဆောင်ရွက်မှု တစ်ခုစီကို နည်းပညာအသေးစိတ်များဖြင့် လည်းကောင်း၊ သင့်တော်သည့် ပုံစံများ၊ ပစ္စည်းကိရိယာ အမျိုးအစားများ၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများနှင့် အတူတွဲ၍ လည်းကောင်း ဖော်ပြပေးပါသည်။ ဤစီမံ ဆောင်ရွက်မှုများထံမှ ဖြစ်လာနိုင်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေး ထိခိုက်မှုများ အားလုံးကို ခန့်မှန်းပေးပြီး စီမံကိန်းအတွက် လိုအပ်သော အခြား (ဥပမာ-မဖြစ်မနေပြန်လည်နေရာချထားခြင်း၊ ဒေသခံ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ သို့မဟုတ် အနုပညာပစ္စည်းများ အတွက်) လျော့နည်း သက်သာရေး အစီအစဉ်အားလုံးနှင့် ချိတ်ဆက်မှုကို ပေးပါသည်။</p> <p>- စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း။</p> <p>(က) တိုင်းတာရမည့် ကန့် သတ်ချက်ဘောင်များ၊ အသုံးပြုရမည့် နည်းလမ်းများ၊ နမူနာ အရပ်ဒေသများ၊ တိုင်းတာမှုများ၏ အကြိမ်များ၊ (သင့်တော်သည့်နေရာတွင်) စုံစမ်း စစ်ဆေးရေးကန့်သတ်ချက်များ အပါအဝင် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးရေး စီမံဆောင်ရွက်မှုများ၏ တိကျသော ဖော်ပြချက်တစ်ခုနှင့် နည်းပညာအသေးစိတ်များနှင့် ပြန်လည်ပြုပြင်သည့် လုပ်ဆောင်မှုများ အတွက် လိုအပ်ချက်ကို ဖော်ပြမည့် သတ်မှတ်ချက်များ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်</p>	<p>အမျိုးသား အဆင့် ရေ အရင်းအမြစ်ကော်မတီ (NWRC) အတွင်းရေးမှူးနှင့် ဇလပေဒသတင်း အချက်အလက် ဗဟိုဌာန၊ဌာနချုပ်အဆောက်အအုံများကို ဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့် ပြင်ဆင်မွမ်းမံခြင်း။</p> <p>အပိုင်း ၂-၂။ စောင့်ကြည့် လေ့လာရေး အခြေခံ အဆောက်အအုံ၊ အချက်အလက် စီမံ ခန့်ခွဲမှု စနစ်များနှင့် ကြိုတင် ခန့်မှန်းခြင်းများကို မွမ်းမံခြင်း နှင့် DMH ရုံးများနှင့် ပစ္စည်း များကို ပြင်ဆင် မွမ်းမံခြင်း။ စောင့်ကြည့် လေ့လာရေး ကွန်ရက်၏ နည်းပညာ ခေတ်မီအောင် ပြုလုပ်ခြင်း။</p> <p>အပိုင်း ၂-၃။ ရေကြီးမှုနှင့် ရုတ်တရက် ရေကြီးမှုများ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသော မြစ်ဝှမ်းငယ် အချို့တွင် "ထုတ်ပြန်သူမှ လက်ခံအသုံးပြုမည့် သူအထိ" ကြိုတင်သတိပေးစနစ်များတိုးချဲ့ခြင်း။</p> <p>အပိုင်း ၃-၃။ မန္တလေး ညောင်ဦး အပိုင်းကို ဇောင်းပေးသော မန္တလေးမှရန်ကုန် ရေကြောင်းသွား လာရေး အထောက်အကူများ</p>	<p>ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများ အတွက် နမူနာ ECOP များကို ESMF နောက်ဆက်တွဲ-၂ တွင် ကြည့်ပါ။</p>
--	--	---	--

<p>များ (ခ) (၁) တိကျသော သက်သာ လျော့နည်းရေး စီမံဆောင်ရွက်မှုများကို လိုအပ်မည့် အခြေအနေများအတွက် စောလျင်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုကို သေချာ စေရန်- နှင့် (၂) သက် သာလျော့နည်းရေး တိုးတက်မှုနှင့်ရလဒ်များနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို ဖြည့်ဆည်း ပေးရန်- အတွက် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အစီရင်ခံခြင်း လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကို ပေးပါသည်။</p> <p>- စွမ်းဆောင်ရည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးနှင့် လေ့ကျင့်သင်ကြားရေး၊ ထိခိုက်မှု သက်သာ လျော့နည်းရေးနှင့် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရေး စီမံဆောင်ရွက်မှုများ (ဥပမာ- လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ခြင်း၊ သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း ကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း၊ ပြုပြင်ကုစားခြင်း၊ ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်း၊ အစီရင်ခံခြင်းနှင့် ဝန်ထမ်း များအား လေ့ကျင့်သင်ကြား ပေးခြင်းများ) ကို ဆောင်ရွက်ရေး အတွက် တာဝန်ရှိသော အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီ အစဉ်များအတွက် တိကျသော ဖော်ပြချက် တစ်ခုကိုပေးပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ယူထားသော အဖွဲ့ များရှိ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေး ကာကွယ် ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်ကို အားဖြည့်ရန် အတွက် EMP အများစုတွင် ယခုဖော်ပြသည့် နောက်ဆက်တွဲခေါင်းစဉ် တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပို၍ ပါဝင်ပါသည်။ (က) နည်းပညာ ပံ့ပိုးရေး အစီအစဉ်များ (ခ) ပစ္စည်းကိရိယာနှင့် အပိုပစ္စည်းများ ဝယ်ယူ ရေးနှင့်(ဂ) အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲ မှုများ ။</p> <p>- အကောင်အထည်ဖော်ရေးအစီအစဉ်နှင့် ကုန်ကျစရိတ် ခန့်မှန်းမှု များ။ EMP သည် (သက်သာလျော့ နည်းရေး၊ စောင့်ကြပ် ကြည့်ရှု စစ်ဆေးရေးနှင့် စွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုး</p>	<p>တည်ဆောက်ခြင်း။</p>	
--	-----------------------	--

	<p>တိုးတက်ရေး) ကဏ္ဍသုံးခုစလုံး အတွက် (က) အဆင့်ဆင့်စီစဉ်မှုနှင့် စီမံကိန်း တစ်ခုလုံး အကောင်အထည်ဖော်ရေး အစီအစဉ်များနှင့် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းမှုကို ပြသည့် စီမံကိန်း၏အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရမည့် စီမံဆောင်ရွက်မှု များအတွက် အကောင်အထည်ဖော်ရေး အစီအစဉ် တစ်ခုနှင့် (ခ) မတည်ရင်းနှီးငွေနှင့် မကြာခဏ ကုန်ကျမည့် ကုန်ကျစရိတ်များ ခန့်မှန်းချက်နှင့် EMP ကိုအကောင် အထည်ဖော်ရေးအတွက် ရန်ပုံငွေ အရင်းအမြစ်များကို ပေးပါသည်။ ဤကိန်းဂဏန်းများကို စုစုပေါင်း စီမံကိန်းကုန်ကျစရိတ် ဇယားများ ထဲတွင်လည်း ပေါင်းထည့် ပေးပါသည်။</p> <p>- EMP ကိုစီမံကိန်းနှင့် ပေါင်းစပ်ခြင်း။ ဤအစီအစဉ်ကို ၎င်း၏ တစ်ဦးချင်း လျော့နည်းသက်သာရေးနှင့် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ် ဆေးရေး စီမံဆောင်ရွက်မှုများ၏ ဖော်ပြချက်တွင်လည်းကောင်း၊ ၎င်း၏ အဖွဲ့အစည်းပိုင်းဆိုင်ရာ တာဝန်များ ပေးအပ်မှု တွင်လည်းကောင်း တိကျမှုရှိရန် ဤဘဏ်က မျှော်လင့်ထားပြီး ၎င်းကို စီမံကိန်း၏ အဘက်ဘက်မှ အစီအစဉ်များ၊ ပုံစံ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် အကောင်အထည် ဖော်ရေးများကို ပေါင်းစပ် ပေးရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းအတွင်း EMP ကို တည်ဆောက်ခြင်းဖြင့် ဤသို့ ပေါင်းစပ်မှုကို ရယူခြင်းဖြစ်၍ ဤအစီအစဉ်သည် အခြား အပိုင်းများနှင့် အတူ ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုနှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုကို ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။</p>		
<p>SESA မဟာဗျူဟာ မြောက်ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အကဲဖြတ်မှု ("က" အဆင့်)</p>	<p>- OP 4.01 က SESA ကို သရုပ်ခွဲဆန်းစစ်ရေးနှင့် ပါဝင်ဆောင် ရွက်ရေး နည်းလမ်းများကို ဖော်ပြသော စာရွက်စာတမ်း တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ၎င်းနည်းလမ်းများသည် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေး ဆိုင်ရာ ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှုများကို မူဝါဒများ၊ စီမံချက်များနှင့် အစီအစဉ်များ ထဲသို့ ပေါင်းစပ်ပေး</p>	<p>အပိုင်း ၁-၂။ ဧရာဝတီမြစ်ပွားလွှမ်းခြုံသည့် ပင်မ စီမံချက်</p>	<p>ESMF နောက်ဆက် တွဲ ၃ တွင် SESA ကို အကောင်အထည် ဖော်ရန်အတွက် တာဝန် သတ်မှတ်ချက်များနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု ပါဝင်ပါသည်။</p>

	<p>ရန်နှင့် ၎င်းတို့နှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှုများ အချင်းချင်း ဆက်စပ်နေမှုများကို အကဲဖြတ်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။</p> <p>- ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပတ်ဒေသ အမျိုးစုံထူးခြားစွာ ကွဲပြားခြားနားနေသော ယဉ်ကျေးမှု အသိုက်အဝန်းများ၊ ဂေဟစနစ်များ၊ ဒေသရင်းအပင်နှင့် တိရစ္ဆာန်များ အမှီပြုနေထိုင်ရာ နေရာဖြစ် ပါသည်။ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပတ်ဒေသ အတွင်း ရှိ ဖြစ်လာနိုင်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ရွေးချယ်စရာများ၏ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးနည်းလမ်းများကို နားလည်ရန် အတွက် SESA တစ်ခုကို ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ SESA သည် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့် အစောဆုံးအဆင့် များတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှုများကို မူဝါဒများ၊ စီမံချက်များနှင့် အစီအစဉ်များ ထဲသို့ ထည့်သွင်းရေးအတွက် အထောက်အကူပြုကိရိယာ တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ SESA သည် ပတ်ဝန်းကျင်အကဲဖြတ်မှု (EA) များ အသုံးပြုခြင်းကို စီမံကိန်းများဆီမှ မူဝါဒများ၊ အစီအစဉ်များနှင့် စီမံချက်များဆီသို့ တိုးချဲ့ပေးပါသည်။ စံပြအားဖြင့် SESA များတွင် အားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး သက်ရောက်ခံရသူများအား ဖော်ထုတ်ပေးရန် ၎င်းတို့ကို ပုံစံထုတ်ထားပါသည်။ ဥပမာ အားဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေး ရှုထောင့်မှ အထူးတလည် အထိမခံသော မြစ်ဝကျွန်းပတ်ဒေသများကို ထောက်ပြခြင်းဖြင့် လွှမ်းမိုးစီမံချက် (၁-၂"က") ရေးဆွဲခြင်းကို အသိပေးရန်အတွက် စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဤ SESA ကို စောလျင်စွာ ဆောင်ရွက် မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် အနာဂတ် အစီအစဉ်များနှင့် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း လုပ်ငန်းများတွင် ၎င်း၏ ပေါင်းစပ်ပါဝင်မှု ကို သေချာစေရန်အတွက် SESA လုပ်ငန်း စဉ်တွင် ထွက်ပေါ်လာသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို DSS တွင် ဖမ်းယူမည် ဖြစ်ပါ သည်။</p>		
--	---	--	--

<p>ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုမူဘောင်("က" သို့မဟုတ် "ခ" ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများ)</p>	<p>- ပတ်ဝန်းကျင်ရှုပ်ထွေးမှုများ၏ ပြောင်းလဲနေသော အတိုင်းအတာများ နှင့်အတူ လေ့လာရေး ပုံစံအမျိုးမျိုး ရှိသည်ကို အသိအမှတ်ပြုသဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်များကိုမြှင့်တင်ရေး အတွက် လည်းကောင်း၊ အနာဂတ်စီမံချက်များ၊ စီမံကိန်းများ၊ အစီအစဉ်များနှင့် ဆက်နွယ်နေသော အန္တရာယ်များ အနည်းဆုံး ဖြစ်ရေး အတွက်လည်းကောင်း အကြံပြုခြင်းမြောက် နိုင်စွမ်းနှင့် ဖြစ်မြောက် နိုင်စွမ်းလေ့လာမှု များနှင့် အခြားလေ့လာမှုများက သင့်တော်သော ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှုတစ်ခုကို ထင်ရှားစွာ ပြရန် အရေးကြီးပါသည်။ အကြံပြုခြင်းမြောက် နိုင်စွမ်း နှင့်/သို့မဟုတ် ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်း လေ့လာမှု၏ အလိုရှိသောရလဒ်နှင့် ဆက်စပ်နေသော ပတ်ဝန်းကျင် ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အဆိုပြုထားသော စီမံကိန်းတစ်ခုစီအပေါ်တွင် အသေးစိတ် စစ်ဆေးရေးနှင့် စေ့စပ်စွာ ကြည့်ရှုလေ့လာရေး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ နှင့် စံနှုန်းများကို အသုံးပြုမည်ဖြစ်ပြီး ထိုမှ ESIA များအတွက် အသေးစိတ် တာဝန် သတ်မှတ်ချက်များပေါ် ထွက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုတာဝန် သတ်မှတ်ချက်များသည် စီမံကိန်းရေး ဆွဲရာတွင် ပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။</p> <p>- PFI အပိုင်းခွဲ၏လုပ်ငန်းများအတွက် OP 4.10 နှင့်/သို့မဟုတ် OP 4.12 များ ကျင့်သုံးရေး အပါအဝင် လူမှုရေးဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများနှင့်အန္တရာယ်များအကဲဖြတ်မှု။ လိုအပ်သော စာရွက်စာတမ်း (ဥပမာ- ပြန် လည် နေရာချထားရေးအစီအစဉ် နှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ အစီအစဉ်) များကို ရေးဆွဲမည်ဖြစ်ပါသည်။</p>	<p>အပိုင်း ၁-၃။ PFI များ၊ အကြံပြုခြင်း မြောက်နိုင်စွမ်းလေ့လာမှု များ၊နည်းပညာလေ့လာမှုများစသည်-</p> <p>အပိုင်း ၁-၂။ ဧရာဝတီမြစ် ပုန်း မြေအောက်ရေ ဆန်းစစ်လေ့ လာမှု</p> <p>အပိုင်း ၂-၂။ မြေပေါ်ရေအရည်အသွေး စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ် ဆေးရေး စနစ်၏ပုံစံ နှင့် ရှေ့ပြေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု</p> <p>အပိုင်း ၃-၁။ ဧရာဝတီမြစ် ရေကြောင်း သွားလာရေး မဟာဗျူဟာ (မန္တလေးမှ ရန်ကုန်)</p>	<p>PFI များအ ပိုင်းခွဲအတွက် ESMF လုပ်ငန်းစဉ်ကိုအခန်း-၄ တွင် တင်ပြထားပါသည်။</p> <p>နောက်ဆက် တွဲ-၆ ရှိ ပြန်လည်နေ ရာချထားရေးမူဘောင်</p> <p>နောက်ဆက် တွဲ-၇ ရှိ တိုင်းရင်း သားလူမျိုး များဆိုင်ရာ မူဘောင်</p>
--	---	---	--

ESMF ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့် စွမ်းဆောင်ရည် တည်ဆောက်ရေး

ESMF အကောင်အထည်ဖော်ရေးအစီအစဉ်များ

ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုဘောင်၊ ဆိုင်ရာ ပြန်လည်နေရာချထားရေး မူဝါဒမူဘောင်နှင့် ဒေသခံ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအတွက် အစီအစဉ်မူဘောင်များ အကောင်အထည်ဖော်ရေးသည် (စီမံချက် ချမှတ်သည့် အဆင့်တွင်) ငွေချေးယူသူ/DWIR နှင့် စီမံကိန်း ပုံစံဖော်ထုတ်သူ (တည်ဆောက်ရေးအဆင့်တွင်) တည်ဆောက်ရေး မြို့ပြလုပ်ငန်းများနှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေးလုပ်ငန်းများ စီမံခန့်ခွဲသူများနှင့် (အကောင်အထည် ဖော်မှုအဆင့်တွင်) ဧရာဝတီ မြစ်စနစ်၏ ညွှန်ကြားရေးမှူး(များ) ၏ တာဝန် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

အကျိုးစီးပွားများ၊ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ၊ ဆက်ဆံမှုများ၊ ယူဆချက်များ၊ ၎င်းတို့၏ လွှမ်းမိုးမှုအဆင့်နှင့် စီမံကိန်း၏ အန္တရာယ်များအပေါ် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်ပုံ သက်ရောက်နည်းများကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီမံကိန်း၏ အစောပိုင်း အဆင့်တစ်ခု၌ သက်ဆိုင်နေသူများကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် သရုပ်ခွဲဆန်းစစ်ခြင်းသည် အထူး အရေးကြီးသဖြင့် သက်ဆိုင်နေသူများ၏ ပါဝင်ပတ်သက်မှုသည် AIRBM စီမံကိန်းအတွက် အလုံးစုံသော ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးအကဲဖြတ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်၏ အရေးကြီးသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင် နေသူများကို ဖော်ထုတ် သတ်မှတ်ရေးနှင့် ၎င်းတို့နှင့် တွေ့ဆုံရေးသည် စီမံကိန်းကို စိတ်ကူးပုံဖော်နေစဉ် အတွင်း၌အစပြု၍ ESIA နှင့် SESA များကို ဖော်ထုတ်နေစဉ်ကာလတစ် လျှောက်လုံး ဆက်၍ရှိသွား မည်ဖြစ်ပါသည်။

ESMF ၏ ထိရောက်သောအကောင်အထည်ဖော်မှုသည် အကောင်အထည်ဖော်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ၏ လူသားအရင်း အမြစ်များတွင် နည်းပညာစွမ်းအားရှိရန်နှင့် ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေး လွယ်ကူချောမွေ့မှုရှိရန် လိုအပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သူများသည် မူလရှိရင်းစွဲလူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာကိစ္စများနှင့် တန်ဖိုးများကို နားလည်ရန်နှင့် စီမံကိန်းကိုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေစဉ်အတွင်း ၎င်းတို့ကိုရှင်းလင်းစွာ ဖော်ထုတ် သတ်မှတ်နိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

AIRBM ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို အကောင်အထည်ဖော်နေကြသော အမျိုးမျိုးသောသက်ဆိုင်သူများအား ESMF ကို အကောင်အထည်ဖော်မည့် လုပ်ကိုင်ပုံနည်းလမ်းများအပေါ် လုံလောက်သောနားလည်မှုရရှိအောင် ပြုလုပ်ပေးရန် လိုအပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ CDU တစ်ခုချင်းကို ကူညီပံ့ပိုးရန်နှင့် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများအပေါ် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာနှင့် လူမှုရေး ဆိုင်ရာ အစီရင်ခံမှုအပါအဝင် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှု၊ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးမှုနှင့် အကဲဖြတ်မှုများပေးရာတွင် ၎င်းတို့၏ အခန်းကဏ္ဍကို တန်ဖိုးထားရန်အရေးကြီးပါလိမ့်မည်။ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်သည့် စီမံချက်ကို ပုံ-၁ တွင် တင်ပြထားပါသည်။

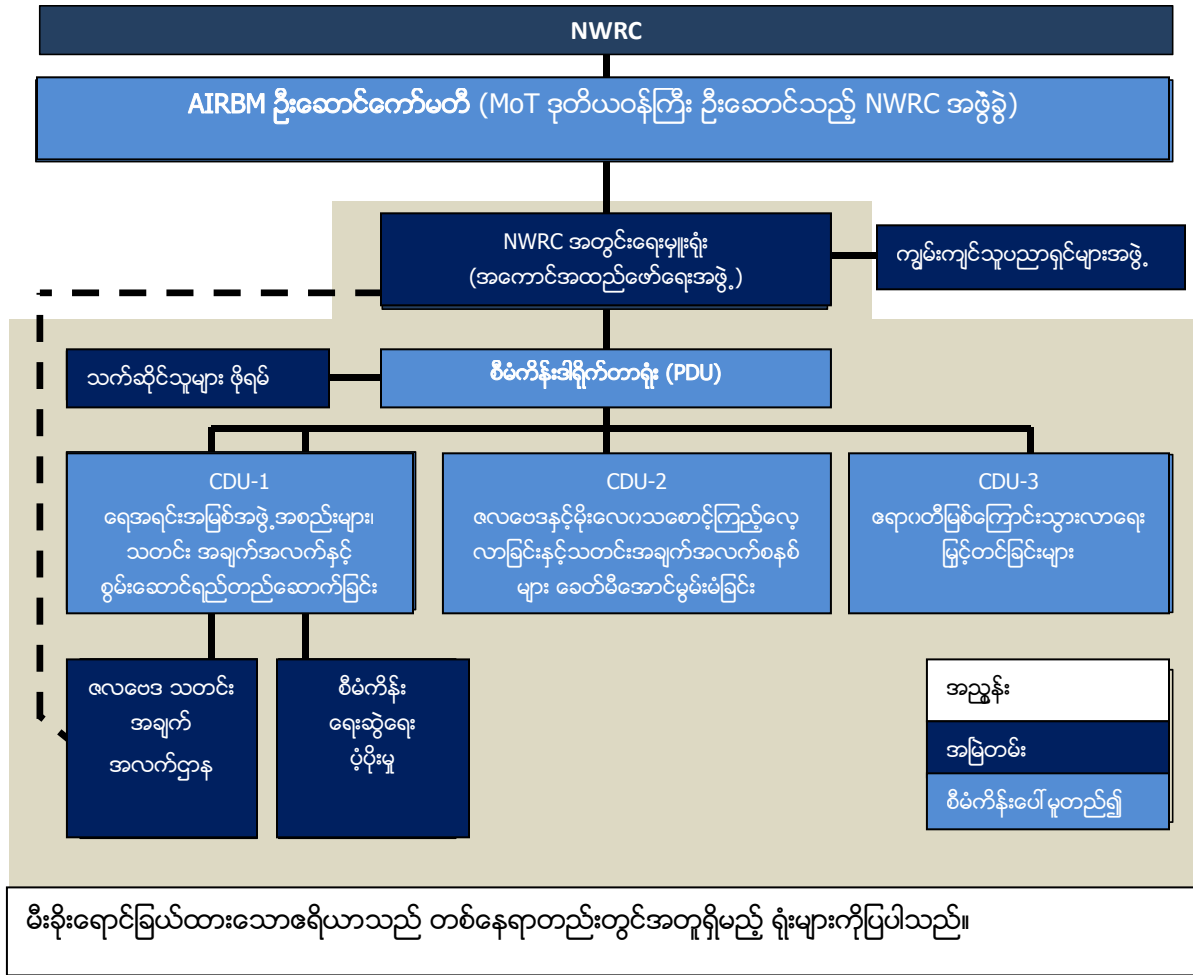
ESMF အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် စွမ်းဆောင်ရည်တည်ဆောက်ခြင်း

ESMF ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်၍ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရန် လုံလောက်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရှိကြောင်းသေချာစေရန်အတွက် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများ/ကျွမ်းကျင်မှုများ ကို CDU သုံးခုထဲမှတစ်ခုစီ၏ အစိတ်အပိုင်း အဖြစ် PDU က ခန့်ထားသတ်မှတ်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤကျွမ်းကျင်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်တည်ဆောက်မှုသည် စီမံကိန်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်း ပေးမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့တွင် အခြားသတ်မှတ်ထားသော လုပ်ငန်းများနှင့်အတူ အောက်ပါတို့ပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

- အကောင်အထည်ဖော်နေသောအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အတူ ESMP များနှင့်ဆက်စပ်နေသော နှစ်စဉ်လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များနှင့် ဘတ်ဂျက်များ ရေးဆွဲခြင်း၊
- ESMF လမ်းညွှန်ချက်များကိုလေးစားလိုက်နာခြင်းနှင့် ဆက်စပ်နေသည့်အတွက် စီမံကိန်းတိုးတက်မှုကို စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ရေး အခက်အခဲပြဿနာများကို ဖြေရှင်းခြင်းနှင့် စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေး ကိစ္စအလုံးစုံ ချောမွေ့စွာလည်ပတ်နေကြောင်း သေချာအောင် ပြုလုပ်ခြင်း
- (ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း နှင့် စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာများကဲ့သို့) စီမံကိန်းနှင့် စာရင်းများနှင့်သက်ဆိုင်သောသတင်းအချက်အလက်များကို စုဆောင်းခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း
- အကောင်အထည်ဖော်နေသောအဖွဲ့အစည်းများကို အလုံအလောက်ကူညီပံ့ပိုးနေကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့က ESMF လမ်းညွှန်ချက်များကို လေးစားလိုက်နာခြင်းနှင့်ဆိုင်သော စီမံကိန်း၏ အခြေခံသဘောတရားများကို လိုက်နာစောင့်ထိန်းကြောင်း သေချာအောင်ပြုလုပ်ခြင်း
- ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် လေ့ကျင့်သင်ကြားရေး အစီအစဉ်တစ်ခုနှင့် ၎င်း၏မော်ဂျူး (အစိတ်အပိုင်း) များအပါအဝင်သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်းနှင့် လျာထားခြင်းအတွက် တာဝန်ရှိပါသည်။ အလားတူပင် ကွင်းကြီးကြပ်ရေးဝန်ထမ်းများ နှင့် ဒေသခံလူထုကိုယ်စားလှယ်များကိုလည်း ESMF တွင် စီစဉ်တင်ပြထားသည့် အခြေခံသဘောတရားများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ရင်းနှီးမှုရှိစေရန်အတွက် အတင်းအကျပ်ပြန်လည် နေရာချထားခြင်းနှင့် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဆိုင်ရာ ဘေးဆိုးရန်ကာမူဝါဒများနှင့် ပတ်သက်၍ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။(၎င်းသည် PFI ၏လုပ်ငန်းများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်နိုင် ပါသည်)

ပုံ-၁။ AIRBM စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေး အစီအစဉ်များ

စီမံကိန်းနှင့်အများပြည်သူအကြံပြုဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်

စီမံကိန်းတွင် အများပြည်သူနှင့်အကြံပြုမှုများကို ဆက်လက်ပြုလုပ်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။ AIRBM နှင့်ပတ်သက်သည့် အများပြည်သူနှင့် ပထမဆုံးဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်းကို ၂၀၁၄ ခုနှစ် မေလ ၁၆ ရက်နှင့် ၁၉ ရက်နေ့များတွင် မန္တလေးမြို့နှင့် ရန်ကုန်မြို့များတွင် DWIR ကပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများအထဲတွင် CSO များ၊ ဒေသခံ NGO များ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ NGO များ နှင့် မြစ်အသုံးချသူများအသင်း၊ သုတေသီများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့် မီဒီယာများ ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်းများ၏အဓိက ရည်ရွယ်ချက်များမှာ (က) အဆိုပြုထားသော AIRBM နှင့်ပတ်သက်သည့် နောက်ခံသတင်းအချက်အလက်များကိုပေးရန် (ခ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု မူဘောင် (ESMF) တာဝန် သတ်မှတ်ချက် (TOR) များ မူကြမ်း၏ လုပ်ငန်းအတိုင်းအတာအပေါ်တွင် တုံ့ပြန်မှုကိုရယူရန် (ဂ) အဆိုပြုထားသော စီမံကိန်းထံမှအကျိုးကျေးဇူးများကို အများဆုံးရရန် နည်းလမ်းများကိုဆွေးနွေးရန် နှင့် (ဃ) စီမံကိန်း၏အကြံပြုဆွေးနွေးခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များကို တိုးတက်စေမည့်နည်းလမ်းများကို ဆွေးနွေးရန်တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ အကြံပြုဆွေးနွေးခြင်းများ အတွက် အသုံးပြုသော မှတ်တမ်းမှတ်ရာများတွင် မြန်မာ၊ အင်္ဂလိပ် နှစ်ဘာသာဖြင့် ပြုစုထားသော စီမံကိန်း

သတင်းအချက်အလက် မှတ်တမ်း(PID)၊ ဘက်စုံကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (ISDS) နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု မူဘောင် (ESMF) တာဝန်သတ်မှတ်ချက်များပါဝင်ပါသည်။

ဖိတ်ကြားချက်များကို ထုတ်ပေး၍ မှတ်တမ်းမှတ်ရာများကို ဖြန့်ဝေခဲ့ပြီး ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်းများ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန (DWIR) ၏ ဝက်ဘ်ဆိုက်ဖြစ်သော www.DWIR.coffeecup.com တွင် အင်္ဂလိပ် ၊ မြန်မာ နှစ်ဘာသာစလုံးဖြင့် အစည်းအဝေးများမတိုင်မီ နှစ်ပတ်ကြိုတင်၍ တင်ထားခဲ့ပါသည်။ အစည်း အဝေးအားလုံးကို AIRBM စီမံကိန်းဒါရိုက်တာ ဦးစိန်ထွန်းက ဦးဆောင်ခဲ့ပါသည်။ အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်း များကို အင်္ဂလိပ်၊မြန်မာ နှစ်ဘာသာစလုံး ဖြင့်ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး တစ်ပြိုင်နက် ဘာသာပြန်ဆိုမှု အချို့ကို လည်းပြုလုပ်ပေးခဲ့ပါသည်။ ခြံ၍ဆိုရလျှင် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုများကိုကောင်းစွာ တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး သတင်း အချက်အလက်များရရှိခဲ့သလို အပြုသဘောလည်း ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများက အလေးထားရမည့် အရေးကြီးသောကိစ္စများကို ထောက်ပြခဲ့ကြပြီး အဖွဲ့ကို အဖိုးတန်သော သတင်းအချက် အလက်များ ပေးခဲ့သည့်အပြင် ဧရာဝတီမြစ်ကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာစီစဉ် စီမံခန့်ခွဲရန်အတွက် နိုင်ငံ၏စွမ်းရည်တိုးတက် အောင်မြင်လုပ်ခြင်း၏ တန်ဖိုးနှင့် ထိုသို့ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်ချက်ကို အတည်ပြုခဲ့ကြပါသည်။

ESMF နှင့်ပတ်သက်၍ နောက်တစ်ကြိမ်အများပြည်သူနှင့်အကြံပြုဆွေးနွေးခြင်းကို မကြာမီပြုလုပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းအကျဉ်းချုပ် နှင့် ESMF ကို သက်ဆိုင်နေသူများက ဆွေးနွေး တင်ပြလာသည့် သတင်းအချက် အလက်အားလုံးနှင့် ပြင်ဆင်မွမ်းမံမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းပုံစံနှင့် စီမံကိန်းရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများစဉ်ဆက်မပြတ်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရေးကို တိုးတက် ကောင်းမွန်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။ အများပြည်သူနှင့် ဆွေးနွေးတိုင် ပင်ခြင်းများကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ပြီး စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော် နေစဉ်ကာလ အတွင်း ESMF ထဲတွင် သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း သတ်မှတ်ထား သောလုပ်ငန်းများအပေါ်တွင် ထပ်မံတိုးချဲ့သွား မည်ဖြစ်ပါသည်။